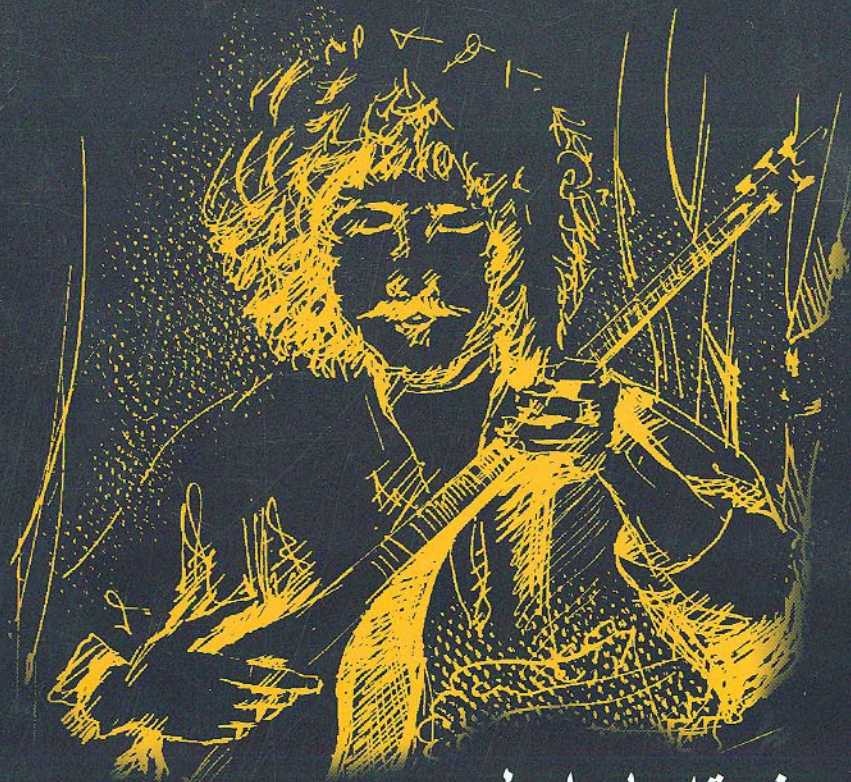

منیم گویچەم

حسین سیامی

شابک : ۱۴-۶-8105-14-6

M ۱۸۹۶

خستە بایرامەلی

منیم گویچەم

کۆچورە نی:
حسین سیامی

MƏNİM
GÖYÇƏM
XƏSTƏ BAYRAMƏLİ

KÖÇÜRƏN:
HÜSEN SİYAMİ

تیریز- اول خیابان طالقانی ، نشر اختر
تلفن : ۵۵۵۵۳۹۳-۵۵۵۵۳۹۳ و ۹۱۱۴۱۶۶۸۹۷

منیم گویچه م

خسته بایرامعلی

کۆچورن: حسین سیامی

نشر

۱۳۸۲

«اُون سۆز یئرینه»

خستہ قاسیمدان ، خستہ بایرامعلی - ۵ دگ

هامی تیکمه داشلی قلم دوستوموز «حسین سیامی» نی
 تکجه اولمز اوزانیمیز (عاشیغیمیز) (خستہ
 قاسیمین) یاشاییش و یارادیجیلیگی له ماراقلانان بیر
 تدقیقاتچی کیمی تانیییر ، حالبو کی بو گونلر باشقا بیر خستہ
 آدیله مشهور اولان (خستہ بایرامعلی) نین یارادیجیلیگی ایله
 مشغول اولدوغو نو گۆروروک . دئمک قلم دوستوموز
 «حسین سیامی» او خستہ دن بو خستہ یه کۆریو سالماقلا بیر
 نوع ضرورت دویموشدور . آرتیق هامییا بللی دیر کی ،
 اوزانلاریمیز ائل طرفیندن بیر سیرا آدلار و لقب لر
 وئرلمیشدیر . اۆرنک اولاراق دده و خستہ کیمی ائل
 آدلارینی گۆستریمک اولار ، خستہ لقبی ایله آرتیق تانیان
 ایلک عاشیق ، تیکمه داشلی (خستہ قاسیم) اولموشدور داها
 سونرا بیر چوخ ائل نغمه کاری اولان اوزانلاریمیز (خستہ
 قاسیم) ین ائل ایچینده قابلینینی گۆروب اۆزلرینه خستہ لقبی
 گۆتورموشلر . بونولادا بللی اولور کی ، خستہ لقبینی ائلدن
 آلمیش قالان خستہ لقبی ایله تانیان عاشیقلار ایسه اۆزلرینه
 بو آدی سچمیشلر .

نشر

منیم گویچہ م
خستہ بایرامعلی

کۆچورن : حسین سیامی | تایپ : افساء کامپیوتر

۱۳۸۲ | اول | ۴۰۰ جلد | رفعی | ۱۷۶ صفحه | ۱۳۰۰ تومان

شابک ۹۶۴-۸۱۰۵-۱۴-۶ ISBN 964-8105-14-6

مرکزپخش : ۱- تبریز، اول خیابان طالقانی، جنب داروخانه رازی، نشر اختر
 تلفن: ۵۵۵۵۳۹۳ - ۰۹۱۱۴۱۶۶۸۹۷

* چاپا حاضر لایانی: بهروز ایمانی *

بو ھنرچى عاشىقلاردان بىرى دە ، اصلى قاراباغدان اولان ،
آنچاق بو گونلر نامرد تاپداغى آلتىندا قالان گۆيچە ماحالى نىن
تائىنىمىش اوزانى (خستە بايرامغىلى) دىر .

« حسين سىامى » نىن توپلادىغى (خستە بايرامغىلى) نىن
شعرلرىنى اوخودوقدا ، بو عاشىغىن (خستە قاسىم) دان الھام
آلدىغىنى آيدىنچاسىنا گۆروروك . آنچاق بو ايكي عاشىقى
فرقلندىرە ن بىر سىرا شعرلردە مۇجوددور . اودا (خستە
بايرامغىلى) نىن آرتىق وطن مۇضوسونو ، يورد سئوھ رلىگە
آرتىق اهمىت وئرمە سى دىر . اۆرنك اولاراق گۆيچە شعرىنى
گۆسترمك اولار .

شاعىر گۆيچە ردىغلى قوشماسىندا ائلىمىزىن بىر مسئلە سىنى
خاطىرلادىر ، او دئىير كى ، « اۆلمك اۆلمك دى خىرىلداماغا
نە وار » ويا « حق يولوندا جاندا وئره رلر » آتالار سۆزلرىنە ،
آيدىنلىق گتيرىر !

گوجو قولونىدادى قلى دىلىندە

شەرتى ، شەرفى اۆز عملىندە ،

اۆلومدن قورخمايىب ئىرى گلندە

ار اوغلو اركىمى دوروب گۆيچە لى

بىر چوخ عاشىق وشاعىر يارادىجىلىغى نىن الھام قايناغى
داغلار اولدوغو كىمى عاشىق (خستە بايرامغىلى) دور داغلارا
خطاباً اۆز اورە ك سۆزلرىنى بئله تصويرە چكىر :

عارفلر توتماسىن سۆزومدە نقصان

ياسن پرىشانسان ، يامن پرىشان

اۆتن گونلرىنە ياسمى توتموسان

اسكىلمىر باشى نىن دومانى داغلار

خستە بايرامغىلى نىن ال يازما دفتىرى اولدوغونو تام قطعىتلە
اىرە لى سورمك اولار چونك او شعرلرىنىن يازىپ ، بىر
يئردە توپلادىقدان سونرا ، اۆز شعرلرىنىن توپلوسونا خطاباً
يازىر :

ياغىلار وطنە قوبو قازىدى

عافل عادل اولوب نادان آزىدى

بايرامغىلى گۆردويونو يازىدى

بىر شاعىر ين زحمىدى بو دفتىر

سۆزوموزون سونوندا تدقيقاتچى دوستوموز ، « حسين
سىامى » جنابلارىنا ، توتدوغو بو مقدس يولو اوچون ، اونا
بول - بول تاپنتى لار دىلە بىرىك .

حۆرمتلە : بهروز ايمانى

گۆیچه ماحالی و خسته بايرامعلی

خسته بايرامعلی قدیم گۆیچه ماحالیندا یاشامیش ، قوشما و گرایلی ، غزل ، تجنیس ، مخمس ژانرلاریندا شعرلر یازمیشدیر . شاعیر هم کلاسیک ، هم ده شفاهی خالق ادبیاتی عنعنه لریندن بهره لنمیش ، اثرلرینده انسان سعادت ، خوشبختلیک ، محبت ، آزادلیق کیمی عموم بشری ایده آللاری ترنوم ائتمیشدیر .

گۆیچه ادبی محیطی نین خسته بايرامعلی یه قدر کی دورو یالنیز عاشیق یارادیجیلیغی چرچیوه سینده انکشاف ائتمیشدیربو قدرتلی ائل شاعیری نین بو عالمه گلیشی گۆیچه شعر دونیاسینا یئنی بیر نفس گتیرمیش ، بونون احوال - روحیه سینی تزه له میشدیر . قوشمالاری نین و مخمس لرینین معاصرلییی اورژینال غزللری و حکایه لری باشلیغی آلتیندا یازدیغی ائپیک - لیریک پوئما سبکلی اثرلری کناردا چیخارمیش ، کلاسیک عنعنه لره اساسلانان اسلوبو وشیرین ، آخیجی دیلی بو شاعیرین اؤزونه مخصوص جهتلرینی بارز شکیلده اظهار ائتمیشدیر .

هر بیر آیريجا بیر بیتگیسن صنعت نمونه سی اولان « قوجانین حکایتی » ، « عزرائیلین حکایتی » ، « دینچی حکایتی » و « ایکی دوستون حکایتی » کیمی اثرلری آیریلیقدان مودریک کماللی بیر احوالاتین ، نظم اثرلرین کامل تصویریدیر .

اونون مختلف شعرلری آراسیندا مضمون و معنا باخیمیندا ، خصوصی مارق دوغوران صنعت اینجی لری واردیر .

بیر نادان آغاران ساچما گولـدو ،

عؤمروم خانه سیندن مین داش سوکولدو ،

دئییرلر : قامتین نه تتر بوکولدو ؟

دئییرم فلکدن نـاـگـماـن منم ،

حیات اوحیاتدی ، قوجالان منم .

۵۴ ایل عؤمور سورن اولمز صنعتکارین جوان ایکن

قوجالیقدا شکایتی تصادفی دئییل دیر . اونون حیاتیندا چکدیگی

طالع آغریلارینی « آغری » داغیداچکه ییلمزدی . بونولا بئله

فلکین آمانسیز اویونلارینا مردلیکله سینه گرن ، بیر نچه ایل

عرضینده دالبال سینه سینه ۷ اوغول ، بیر قیز ، بیر باجی ، بیر

قارداش داغی چکیلن بو داغ اورکلی آدام اؤز نیک بین دویغولاری

ایله بوتون فاجعه لره اوستون گلمیشدیر .

یاخشیلارا یاخشیلیغی آد اولار ،

یاخین دؤنوب ، یامان گونده یاداولار ،

گؤز یاشینی دشمن گؤرسه شاد اولار ،

آغلاسان پنهندا آغلا اوره ییم .

- دئین صنعتکار عؤمرونون ان غملی دقیقه لرینده ده نیک

بین یاشامیشدیر . کؤریه واختیندا یتیم قالان ، دائماً عذاب - اذیتله

قانلاشان ، طالعين آغير امتحانلاريندان چيخان واولمازين مصيبتلرله
اوزلشن اوجا بويلو ، ساغلام بدنلى ، پهلوان هيكللى بايرامعلی نين
اؤزونه « خسته » لقبى گۆتورمه سى ده محض زمانين و محيطين
كشمكشلى اويونلارى ايله باغلى اولموشدور .

خسته بايرامعلی سینه دفتر ، اولدوقجا ساوادلى ، هاردا ، كيمه
ونه دئمه يى باجاران ، اولدوقجا جسارتلى ، يعنى خالق يولوندا
جانيندان كئچمه يه حاضير اولان صنعتكار ايدى . بير سؤزله شاعيره
خاص اولان بوتون خصوصيتلر اوندا جملنميشدى .

خسته بايرامعلی اجتماعى تربيه چيدير ، او ، اخلاقينى ،
بيلگينى خالقا چاتديرماغى باجاران شاعير ايدى . او ، همده فيلسوف
شاعيردى ، فيكيبرلرينين مركزينده « جمعيتين كاميللىيى فلسفه سى
نين حياتى لييينده دير » ايده آلى دورور .

جمعيتنى دوشوندوكجه بوتون سواللارى فلسفى باخيشلا
تحليل ائدير .

خسته بايرامعلی ياراديجيلىغيندا وطنپرورلىك ، ديلينه ،
خالقينا باغليلىق اولدوغو حالدا ، اجتماعى ، سياسى وبير چوخ خالقى
دوشوندورن موضوعلاردا اؤز اثرلرينده يئر وئرميشدير .

نهايت خسته بايرامعلی ليрик نغمه لر اوستادى دير . ليريكا
اونون ياراديجيلىغينين اساسينى تشكيل ائده رك ، محبتينى الهى بير

يوكسكلىگه قالديرير . شاعيرين ليрик قهرمانى اينجه بئلى ، قارا
تئلى ، ترياناقلى آذربايجان گؤزليدير .

بايرامعلی حساس ، كؤورك ، اينجه قلبلى اولدوغو قدر ده
ووقارلى ، عارف ، كماللى و صراف باخيشليدى . او هر يئتن گؤزله
مئيل ائلمز . سئودىگى گؤزلى عقلينه ، زكاسينا گؤره ترنوم ائديب
، اصلينه ، ذاتينا، نسيل - نجابينه گؤره قيمت وئيرير .

بايرامعلی هر يئتنه وورولما ،

خوب گؤزلين اصلى ، ذاتى گركدى .

او ، فردى محبتى بشرى سئوگييه چئويريب اولوى
دويغولارين ترنومونه قوشولور . بو اولوى محبت انسانى
نجييلشديرير . اوندان وفا ، فداكارلىق كيمي گؤزل ، انسانى كيفيتلر
تربيت ائدير . اونون الاهى پرى سى گؤزليكدە ميثيلسيز اولان
آذربايجان مارالى ، داغلار قيزى « لاله » دير . گؤزليگى ديللر
ازبرى اولان بو داغلار گؤزلى بايرامعلی نين عؤمور كتابينا دؤنوب
آچيلديقجا ، آچيلير ، اوخوندوقجا ، اوخونور ...

شكر ازيب هم دوداغا ، ديله سن ،

خوش آرزولار ، خوش نيتلر ديله سن .

من ذليلى سالدین ديلدن - ديله سن ،

بايرامعلی خسته دوشوب بئله ، يار .

خسته بايرامعلی بوتون عۆمرو بويو بير آدين قولو اولوب ،
بیر آدين ترنومونه چالیشیب ، « ناغی قیزی لاله » آدی .
وارلیغین عشقیمی تمناسیدیر ،
گۆزلرین کۆنلومون اۆز دونیاسیدیر .
اۆلۈنجه اوره ییم یاشاداسیدیر ،
ایلک آدیم اۆزۈم ، سون آدیم سنی .

بئله جه عشقینین یولوندا اسیم - اسیم اسدیگی دلبیر اونون
عۆمرونون معناسینا چئوریلیب یارادیجیلیغینا گوجلۈ تکان وئیرر .
آغیر نسیل - نجاتلی بیر نسیلدن ، ایمکانلی بیر عائله دن اولان « لاله
» دۆورۈن قانونلارینا اعتراض سسینی اوجالیدی ، اولوی محبتینه
صادق قالیر . یوخسول بايرامعلی یه کۆنۈل وئرمکله اۆزۈنۈ دونیانین
خوشبختی ساییر .

« لاله » ان چتین آنلاردا بئله بايرامعلی یه آرخا ، کمک ،
یاخین سیرداش اولماغا چالیشیر . سونرالار بو خوشبختلیک اوزون
چکمیر . فلک سانکی بو صمیمی ، مهربان عائله نین قصدینه دورۈپ ،
بیر - بیرنین آردینجا اونلارین سینه سینه یئدی اوغول ، بیر قیز داغی
چکمکله تپه دن - دیرناغا یاندریب کولونو چیخاردیر . بو دردلیر ،
آغری آجیلار آرمیش کیمی باشی مین جور - جفا چکمیش بايرامعلی
عائله سی نین ایکینجی سیناق دوورو باشلانیر .

قانلی - قادالی محاربه ایللری ، حسرت ، انتظار ، دۆزۈم ،
دیانت دونوندا ایکی سئون قلبی بیرده امتحانا چکیر .
یاغی دوشمنه قارشى قهرمانلیقلا ووروشان خسته
بايرامعلی بیر آن دا اولسون عائله سینی اونودا بیلیمیردی . بوزلو
سنگرلرده لاله نین عشقیله دۆیۈش شاعیر یوزدن آرتیق مکتوب ،
شعر گۆندرمیشدی اونا .

دئمه اوزاق دوشدوم ، آی ناغی قیزی ،
بو آیریلیق بیر گون اۆتر داریخما ...

xxxxx

خسته بايرامعلی ائتمز آه وزار ،
دار گونده اییلمز دیانتیم وار .
بیر گون گلر پوهره لرده گول آچار ،
باغچامیزدا بولبول اۆتر داریخما .

عۆمۈر بويو خسته بايرامعلی له ، یولداش اولان عذاب -
اذیت محاربه ایللریندن سونرادا اونون یاخاسینی بوراخمامیش ،
نهایت ۱۹۵۲ - نجی ایلده شاعیر اسرار انگیز بیر حالدا عادى زکام
خسته لیگیندن رایون خسته خاناسیندا دونیاسینی دییشدی .
گۆیچه ماحالی ایندیکی ائرمستان جمهوریتینده یئرلشیر .
هله شاعیری تورپاغا تاپشیرمامیش عائله سیندن شاعیرین بوتون
سندلرینی دولت آرخیوینده ساخلاماق اوچون طلب ائتمیشلر . سند

لرله برابر بوتون ال يازمالارينی ، شعرلر و حكايه لرینی ده آپاریب
محو ائتمیشلر .

شاعیرین کۆریه اوغلو « ماشاللاه » بۆیویوب بویا - باشا چاتدیقدان
سونرا اونون شعرلرینی بیر - بیر سیننه لردن توپلاییب ، نهایت ۱۹۸۷
نجی ایلده خسته بايرامعلی نین « منیم گۆیچه م » آدلی
شعرلر کتابی ایشیق اوزو گۆردو

حسین سیامی

وطن

شهرتین مقدس قبله گاهیمدی ،

مسکین ابدی عمانلار ، وطن .

سلسله داغلارین سۆز ایلهامیمدی ،

خیالین حدود سوز اورمانلار ، وطن .

سنسيز ياشامادیم ، اولدومسا هاردا ،

سنه گونمیشم بوراندا ، قاردا ،

سنین تورپاغینی غربت دیاردا ،

ائتمیشم دردیمه درمانلار وطن .

عدالت حؤکمندو ، حقیقت یولون ،

دار گونده بوینوما دولاندی قولون ،

باشیما یاغسادا یاغیشین ، دولون ،

ایتمه دی قلییمده گمانلار وطن .

چووغونا ، بورانا ، قارادا دوشدون ،

دوشمن خیالیندا تورا دا دوشدون ،

چتینلیکده چکدین ، دارا دا دوشدون ،

یئنه ایسته مدین آمانلار ، وطن .

سئوگین عزیز اولدو ، ایرادین متین ،
 دوشرمی دیلیمدن سؤزون ، صحبتین ،
 سنین یئر اوزونده چوخدو حورمتین ،
 بیزدن اوزاق اولسون یامانلار ، وطن .

آزادلیق شعارین دیلده مثالدی ،
 دوشمنین آرزوسو گؤزونده قالدی ،
 اوغلونون ، قیزینین شانی اوجالدی ،
 وئردیکجه یولوندا قوربانلار ، وطن ،

چکیریک نه قدر دردسیرین وار ،

سنین بختیمیزده آیری یئرین وار ،

ایندی کئشیپینده ایگیدلرین وار ،

اوخویور دوشمنه میدانلار ، وطن .

بیر نیک بین نغمه یم سنین تارینا ،

عؤمروم منتظردی اختیارینا ،

ائل : - « آحسن ! » دئییدیر آرزولارینا ،

وئردین حاقّ الینه امکانلار ، وطن .

ایلهامیسان بايرامغلی خسته نین ،
 دوشمنین باغیریندا چاتلایاجاق کین ،
 گونشین نورودو مایا کین سنین ،
 دایانماز زیرونده دومانلار وطن .

دوشمن فتنه سییله ، دوشمن فعلیله ،

من سنی اونودوب ، آتمارام ، وطن .

مردین اوجاغیندا اودا قالانام ،

نامرد سرنسینده یاتمارام ، وطن .

سنی داردا گؤروب قؤور ائدیر یارام ،

یامان قرارسیزام ، چوخ انتظارام ،

سنسیز اوخومارام سنسیز یازمارام ،

من سنسیز عهدیمه چاتممارام ، وطن .

بايرامغلی آیریلارمی ائلیندن ،

حذر نانجیبین بد عملیندن ،

سویسالار دریمی جلاد الینن ،

من سنی یادلارا ساتمارام ، وطن .

گۈيچە لى

ائلىن كىچمىشىندىن بد گومان اولما ،
 نوحو گمىسىندە گۈروب گۈيچە لى .
 مېن بىر داستانى وار قرينه لردە ،
 بارىلماز داغلار يارىب گۈيچە لى .
 عۆمرونو باغلايىب هر صاف دىلە يە ،
 چاپىب كۆھلىنى اوزو كوله يە ،
 دۇندرىب قلىنى حلال سفرە يە ،
 دوستلار قارشىسىندا سريب گۈيچە لى
 عھدە صادق اولوب سون امكانىنان ،
 ناموس لكە سىنى يويوب قانىنان .
 صداقت يولوندا كىچىب جانيندان
 غيرت قالاسىنى قوروب گۈيچە لى .

تاپىب يئرىن گۈيون ايلك معناسىنى ،
 ائلىن شادليغىنى ، ائلىن ياسىنى ،
 دوغوروب مردليگىن تمنا سىنى ،
 نامردى ميداندا يوروب گۈيچە لى .
 گوجو قولوندادى ، قلى دىلىندە ،
 شىرتى ، شرفى اوز عمليندە ،
 اولومدن قورخمايىب يئرى گلندە ،
 ار اوغلو ار كىمى دوروب گۈيچە لى .
 بايرامىلى دئير ، قلىمە دىيب ،
 بىر ائلىن آديندا آختارما عىيب ،
 آرخادان دانيشماق ياراشماز ، - دئيب
 دوشمنى گۈزوندن ووروب گۈيچە لى .

آيريلاندا

آمان آلاھ نه لر چكديم ، بيليدين ،
 آنا وطنيمدن من آيريلاندا .
 باغريم باشي شان - شان اولدو دليندي
 آنا وطنيمدن من آيريلاندا .
 داغلار گۆز اؤنومدن بير - بير اؤتوشدو ،
 ابدى آيريليق يادىما دوشدو ،
 ائله بيل عؤمرومون سونو يئتيشدى ،
 آنا وطنيمدن من آيريلاندا .
 هجران كاروانيلا اوره ييم دولدو ،
 سانكى عؤمروم باغى وعده سيز سولدو ،
 ازلدن بير ايدى درديم بش اولدو ،
 آنا وطنيمدن من آيريلاندا .
 كيمينين يانيندا دوستو ، يولداشى ،
 كيمينين يانيندا اوغلو ، قارداشى ،
 آخدى چايلار كيمي گؤزومون ياشى ،
 آنا وطنيمدن من آيريلاندا .

قاليدى

آي ائل - اوبا ، منيم دلى كؤنلومون ،
 نه واختدى آرزوسو گؤزده قاليدى .
 قليبينيز مى قليبمده دى بيلميرم ،
 يوخسا ، اوره ييمى سيزده قاليدى ؟
 سونا يئتمير آيريلغيغين زميسى ،
 بو آرادان ايل اؤتوشوب جميسى ،
 يوخا چيخيب يارين ووصال گميسى ،
 هجران آدلى بير دنيزده قاليدى .
 دوشسه بايرامعلي مين قيل وقالا ،
 يئنه ده صاقدى ايلكين مينوالا ،
 قوى زامان آتيني چاپسين دؤرد نالا .
 عصرين صداقتى ييزده قاليدى .

ایشیقلى دونیادان ظلمته یئندیم ،

آیریلیق اودویلا آلیشدیم ، سؤندوم ،

بايرامعلی دئییر ، ائه ، کوله دؤندوم ،

آنا وطنیمدن من آیریلاندا .

شیریندیر

ائشیت سؤز لریمی ، عزیز قارداشیم ،

چاره سیز خسته یه درمان شیریندیر .

نه شهرت ایسترم نه وار . نه دولت ،

سعادت نغمه لی بیر نان شیریندیر .

چو خودو مرد ایگیدی ، نازلی آفتی ،

باش توتور شاعیری ، سئویر صنعتی ،

توکنمز داستانی سؤزو صحبتی ،

گۆیچه نین لهجه سی یامان شیریندیر

خیالیم ائنه میش آسمانیندان ،

دویونجا ایچرم نامرد قانیندان ،

خسته بايرامعلی کئچر جانیندان ،

گل ییزیم ائلره ، مهمان شیریندیر .

آدوستلار ، سیزیچون ووران قلییمین ،
توکنمه یین آرزولاری شیریندیر ،
سراسر جنته دؤنسه کایینات ،
هر باغبانا اؤز نوباری شیریندیر .

هانی دلی کؤنلوم ، هانی همدمین ؟

داغیلا باشیندان کدرین ، غمین ،

بیر چیخاق سئیرانه یئنه گۆیچه نین ،

کؤثر کیمی صاف سولاری شیریندیر .

خسته بايرامعلی دؤنمز یولوندان ،

حذر ستمکارین قیل وقالیندان ،

غربت ائلین شکریندن ، بالیندان ،

وطنیمین زهرماری شیریندیر .

اولماز

آرامسیز دؤیونن قلییمه دئدیم ،
آی اورک ، چتینده آه وزار اولماز .
بیر گون ده آچیلار باغلانان باختین ،
همیشه قسمتین انتظار اولماز .

یاخشینین اقبالی آغ اولسون گرک ،

آدامین اوره یی ساغ اولسون گرک

ایگیدین آرخاسی داغ اولسون گرک ،

تولکودن آصلانا سبیکار اولماز .

عاقل مرحمتین بیلر یئرینده ،

شاهین شیکارینی آلار یئرینده ،

بیر گون بلاسینی بولار یئرینده ،

خائنلر همیشه بختیار اولماز .

سئار اول کؤنلومون سؤز دونیاسینا ،

ائلین شادلیغینا ، ائلین یاسینا ،

دوستونو ، یارینی دار گونده سینا ،

هر شیرین دیللیدن سنه یار اولماز .

زنبور اولماز قاریشقانین یوزوندن ،

دووشان کئچه بیلمز پلنگ ایزیندن ،

غم یوکو باغلاما گدا سۆزوندن ،

مردین تمیز آدی ائله خار اولماز .

سیناقدان کئچیریپ یوز دفعه یوخلا ،

زر - خارا آلیغماز بئزی یوماقلا ،

قارین حسرتیله قیریلداماقلا

قارغا دان بولبول تک نغمه کار اولماز .

بايرامعلی ، آچ سحری گومانلا ،

بوگون بلنسه ده زیروه ن دومانلا ،

دئیرم کی . گل باریشاق زامانلا ،

بیر گول آچماقلا ایل باهار اولماز .

غریبلیک

بیر صاف صرافیدیم بوزمانه نین ،

غفلتاً قارشیمایا چیخدی غریبلیک .

آنا یوردو قوجاقلاماق ایسته دیم ،

قلبیمی پنهانجا سیخدی غریبلیک .

او گوندن کی ، بیر گۆزله وورولدوم ،

خزان ووردو ، بوداغیمدان قیریلدیم .

من ووصالی هارایلایب یورولدوم ،

بو مینوالدان چوخ اوزاقدی غریبلیک .

اویاناندا مختنین سسیندن ،

اوره بیم بولاندی قیافه سیندن ،

کوسکون طالیمین پنجره سیندن ،

گیزلینجه بویلازیب باخدی غریبلیک

خیال محوریدی دومانلی سریم ،

یوز دفعه آتمیشام یک وئریب زریم ،

چوخدا اوخونماسین حیات دفتریم

غم سطیرلی بیر واراقدی غریبلیک .

بايرامعلی دوشوب مین قیل وقالا ،

پاییمالدی ال چاتمايان ووصالا ،

بویلاندیم دورنالارقاییدان یولا

حسرت دنیزیمده آخدی غریبلیک .

اۆلمرم

آرزولار يولوندا قانادلی قوشام ،
من غملر ایچینده سانما بیهوشام ،
اثللر دیاریندا بیر باغ سالمیشام ،
اونون نوبارینی درسّم ، اۆلمرم .

زمستان فصلینه دؤنمه ییدی ایل ،

آلایدی کامینی سئودالی بولبول ،

خائنی تهمتده ، نامردی ذلیل ،

مردی ترقی ده گؤرسّم ، اۆلمرم .

طیبیدن درس آلیب سون امکانیمان ،

ملحم دوزلده یدیم حلال قانیمان ،

دوستون دار گونونده کئچیب جانیمان ،

دوشمین باغرینی یارسام ، اۆلمرم .

او گۆیچہ گۆزلی بویلا نیب یولا

مجنون خیالیمی چکمیسّن آلا ،

ووصال کؤهلنیمی چاپیب دؤرد نالا ،

هجران کاروانیمی یورسام ، اۆلمرم .

بايرامعلی واختی کئچیرتمه هدر ،

عؤمور وار دونیادا مین عؤمور بزر ،

اؤز شاعیر آدیمی اوجالتسام اگر ،

وطنین بورجونو وئرسّم ، اۆلمرم .

اولموشام

من اثللر باغینین پیمانہ سی یم ،

قولو باغلی عدالتین سسی یم ،

حدود سوز عمانین بیر ذره سی یم ،

ایللرین ضریبہ دؤزن اولموشام .

اوداغلار قیزینین یوخدو خبری ،

بؤلوب اوره ییمی دوشمن خنجری ،

سئوگی دونیاسیندا اوگوندن بری ،

بیر حزین نغمه لی اوزان اولموشام .

یولوم چتین اولدو ، سروانیم ناشی ،

بودره دی آیاغیم هر آددیم ناشی ،

سئله دؤنوب باغبانیمین گؤز ناشی ،

سارالیب ، سارالیب خزان اولموشام .

من کاما یئتسیدیم عادی حالیمدا ،

جهانی بزرديم اؤز کامالیمدا ،

نیتیم قالیبدی سون ووصالیمدا ،

حسرت دیزینده اوزن اولموشام .

مىن نىمىت يىتتىشىر ھەر سونبولومدن ،
كىمىندىر بو صحرا ، بو داغ ، بو چمن ؟
اۋز آنا يوردومون مجنونويام من ،
وطن صحراسىندا گزن اولموشام .

بايرامغىلى ، چوخدو ھلە صحبتىم ،
اگر طالعىمدن وارسا مھلىتىم ،
اثر كن دىلە گلىپ شاعر نىتىم ،
گۆروب دويدوغومو يازان اولموشام .

اولسون

كومام بسدى مهربانلىق ايچىندە
دئىمىر ، قورولو سارايم اولسون .
من طاماح سالمارام دونيا مالينا ،
بسىمدى بىر تىمىز اورە يىم اولسون .
مخنتىن حۆرمىنى نىلىيرم ؟
ھىرجائى نىن صحبتىنى نىلىيرم ؟
غربت ائلىن ثروتىنى نىلىيرم ؟
وطنده بىر قسمت چۆرە يىم اولسون .
وارلىغا ، بوللو غا گلن چوخ اولار ،
اۋزگە شادلىغىنى بۇلن چوخ اولار ،
گئن گونده اوزومە گولن چوخ اولار ،
دار گونده دوست مھرى گرە يىم اولسون .
خستە بايرامغىلى ، بىر درد سرم ،
من اۋز نىتىمى پنھان بىلرم ،
ائلە قدير بىلن اولاد اىستىرم ،
قوجالاندا ھايىم ، ھارايىم اولسون .

اولور

آدام واركى ، اؤزو قىيىه ديمز ،

باخماكى گئيديىي سيم وزره ديمز .

آدام وار يارانيب خوش نيت اوچون ،

آدام وار يئرinden بد نظر اولور .

اؤيرن آستارينى آل قوماشين دا ،

يوخلا مياسينى آلماس داشين دا ،

آدام وار نادان دى اللى ياشيندا ،

آدام وار گنج ايكن دردسر اولور .

ايتانمادونيادا مخنت كسه ،

قرآن دان دون گئييب «ملككم» دئسه ،

قوهوم خائين ديسه ، دوست خائن ديسه ،

بئله سى دوشمندن چوخ بئتر اولور .

آدام وار ساعاتدا مين يالان سؤيلر ،

سينديرار كؤنوللر ، داغيدار اؤيلر ،

قانانا بير كلمه كفايت ائيلر ،

قانمازا يوز دئسن سؤز هدر اولور .

بايرامغىلى ، دونيا كيমে قالاسى ،

ظاليم فلک وئردىيىنى آلاسى ،

نامرد اولماز مرد آتائين بالاسى ،

خردن خر تۆره بير ، نردن نر اولور .

داغلار

غرق اولور ظولمته چشم چراغیم ،
او قورغون ، بوساطین ، دئ ، هانی ، داغلار ؟
آهیمدان ارییر تورپاغین ، داشین ،
فریادیم گۆتورر جهانی داغلار !

یازیق جانیم چکیب هر قیل وقالی ،
گۆزلریم قارالدی آشاندا یالی ،
هانی بو یئرلرین سوروسو ، مالی ؟
قیریلار قلیمین کامانی ، داغلار !

هانی اوبالاردان تۆکولن ائللر ؟
هانی مرد ایگیدلر ، تورفه گۆزللر ؟
کیمسه دن چکینمز ، سن کی ازللر ،
سئچردین یاخشینی ، یامانی ، داغلار .

عارفلر توتماسین سۆزومده نقصان ،
یا سن پریشانسان ، یامن پریشان ،
اؤتن گونلرینه یاس می توتموسان ؟
اسکیلیر باشینین دومانى ، داغلار .

هانی او سرکرده ن ؟ هانی شاه ناغین ؟
هانسی بره لردن کسلیب ساغین ؟
هانی بايرامعلی گزن اویلاغین ؟
کسمه ییب اومودو ، گومانى ، داغلار .

بو داغلار

دیللنده سس وئریلدى سسیمه .

یئنیلمه ین ظفریمدی بو داغلار .

ووقاریمی زیروه سینده یاشادیب .

تیرتیمدی ، هنریمدی بو داغلار .

گونئیلرده کنچیر میشم یازیمی .

قوزئیلرده اوتار میشم قوزومو ،

دره لرده کؤکله میشم سازیمی .

مین نغمه لی سحریمدی بو داغلار .

ساجیمی مئینن داراییب منیم .

یارامی یارپاقنان سارییب منیم .

آر خامی گولله دن قورویوب منیم .

یامان گونده سپیریمدی بو داغلار .

بورکولرده دیرماش میشم باشینا ،

سوسایاندا تئلین میشم قاشینا ،

اوشوینده سیغین میشم دؤشونه .

داغیلما یان چپریمدی بو داغلار .

باهار فصلی روزیم اولوب بوللوجا ،

ساری قایا ، جیننی دره ، یئللجه .

بايرامعلی یاش نه دیر کی ، الیجه ،

یوز یاشارام ، بهریمدی بو داغلار .

دۆنوبدور

قضائین قهریندن ، آظالم فلک ،

آغلار گۆزوم آخار چایا دۆنوبدور .

دوست آغلاییر ، دوشمن گولور اوستومه ،

شادلیغیم کسلیلی وایا دۆنوبدور .

من کی ، ال آتمادیم بیر خیانته ،

گناهسینیز سالییرسان غمه ، محنته ،

ایشیقلی گوندوزوم قارا ظولتمه ،

هفته م ایله ، گونوم آیا دۆنوبدور .

بایرامعلی ، دوشدوم یامان حالا من ،

طالعین حؤکمیله قیل وقالا من ،

عارسیزام کی ، اؤلمه میشم هله من ،

قامتیم اییلیب یایا دۆنوبدور .

xxxxxxxxxx

ظالم فلک ، یوز داغ چکن بو سینه م ،

سینزیدایان بیر کمانا دۆنوبدور .

قضا قهری قیلینچ چکیب اوستومه ،

بختین اوزو مندن یانا دۆنوبدور .

بیر گون اوزوم گولمز ، عینیم آچیلماز ،

ایشیم تنزولدن اولماییر آیاز ،

گئجه ، گوندوز گۆزوم یاشی قوروماز ،

باغیریم کوله ، قلییم قانا دۆنوبدور .

فریادیم گۆتورر بوتون ماحالی ،

داغیلیب کؤنلومون جاه وجلالی ،

بایرامعلی زمستان * سیز اولالی ،

باهاری دا زمستانا دۆنوبدور .

دلی داغ

سینده مین درده درمان تاپیلار ،

قوجالماز قوینوندا گزن ، دلی داغ .

عصرلر شاهیدی ووقارلی باشین ،

یئنه می چنلیدی ، دی سن ، دلی داغ ؟

اولدوزلار چکیلیب سؤکولنده دان ،

قایتاشیر سورولر ، یانیندا چوبان ،

بعضا غضیبیلن ، بعضا مهربان ،

بعضا ملایم سن ، بعضا دلی ، داغ !

باهارین نسیمی اوزه گولنده ،

گولون یار یاغینا شئه تۆکولنده ،

خسته بايرامعلی قوناق گلنده ،

لاله لی ، نرگسلی بز ، دلی داغ !

قالیبدی

بونتجه معنادی ، گۆرن ، ایلاهی ،

صاف آرزولار انتظارا قالیبدی ،

قارغا سالیب قایالاردان قارتالی ،

بولبولون باغچاسی خارا قالیبدی .

کۆنولر آغلادیر تاریخین نئی ،

گۆیلره سیغمازدی عۆمرون گیلئی ،

ائل یولوندا جان قوبانین طالعی ،

زامانین آتدیغی زره قالیبدی .

محبت غیب اولوب صنعان داغیندان ،

آلتونلار آسیلیب سؤگی تاغیندان ،

بابالارین مین نوبارلی باغیندان

خزان وورموش بوش منظره قالیبدی .

ظاهیرده اوخونور حاققین نغمه سی ،

عمل دونیاسیندا بوغولور سسی ،

جالانیبدی عدالتین کوزه سی ،

دیلمیلنپ پارا - پارا قالیبدی .

بايرامعلی ، من نه دئییم خلقته ،

دوران قلم چکیر نچه حکمته ،

بیر بهتان بس ائدیر مین حقیقته ،

مردین خانمانی شره قالیبدی .

اٲيلر

كۆنول ، زمانه نين اوزو دؤنوبدو ،

چتين كي ييز لره بير پناه اٲيلر .

آرخالي آتيني چاپار بوستانا ،

آرخاسيز دانيشسا يوز گوناھ اٲيلر .

اگر فلک سنله گلر سه غرض ،

اوندا اقباليني نه آختار ، نه گز ،

كيشي وار درديني داغ چكه بيلمز ،

گدا وار طالعي اونو شاه اٲيلر .

يامان چتينله شيب واختين سؤالي ،

دوشوبدو نظر دن عارف كمالي ،

اٲله شيريندي كي ، دونيا نين مالي ،

چير كين صفتلره بير متاح اٲيلر .

درديمي — سريمي عالم بيلسه ده ،

بختيم غفلتده دي ، يتيشمز صده ،

بايرامعلي اٲل يانيندا گولسه ده ،

اوره يي پنھاندا يوز يول آھ اٲيلر .

اٲيله

وارليغا بزكدي ، كۆنول ، ساده ليك ،

سن اونو اؤزونه بير عادت اٲيله .

ياماندان اوزاق گز ، ياخشيا دوست اول ،

عهد پيمانينا صداقت اٲيله .

بير مثل دٲيبدي بيزه آتالارين

« عؤمور امانتدير ، ياخشيليق قالار » .

نه قدر الينده اختيارين وار ،

امكانين چاتينجا مرحمت اٲيله .

بايرامعلي ، عاغيل كسير ، گؤز گؤرور ،

بوزمانه مخنٲه اوز گؤرور .

اونسوزدا خوش گونو دله دوز گؤرور ،

سن يوزده مؤمن اول ، عبادت اٲيله .

سۆیله

کیم کی ، قلم چکیر دوغرو کلاما ،
عۆمرون سایه سینده یئتمه سین کاما ،
نادان بازاریندا لعل خیردالاما ،
کۆنول ، بیلدییینی قانا سۆیله .

بختین ضربه سینه چوخ ائتمیشم تاب ،
منیم داستانیمی توتماز هئچ کتاب ،
دردینی دئمه یه بیر درد ییلن تاب ،
اوسنه دانیشسین ، سن اونا سۆیله .

گۆیلرین قاتینا گریب کۆکسونو ،
جهان مجلسینده ایله کورسونو ،
چئویر نغمه لره اخلاق درسینی ،
حاققین وارلیغینی دانانا سۆیله .

صافلیق دولانیرسا مردین قانیندا ،
شیطان ایپ توخویور ملک دونوندا ،
بونو ، بايرامعلی ، ائلین یولوندا ،
شمع کیمی آلیشیب یانانا سۆیله .

جوانلیق

یئنه فیکریم اوئن گونه قاییتدی ،
یئنه گلیب دوشدو یادا جوانلیق .
قارتال کیمی باش ووراردی گۆیلره ،
بیلمزیدی قهری - قادا جوانلیق .

تاپشیراندا منی ایلدن ایله سن ،
خیال کیمی کئچیب گئتدین ائله سن .
نئیه ییم کی دؤنوب گئری گلسن ،
سن آتلیسان ، من پیادا جوانلیق .

انسان عۆمرو همیشه لیک اولایدی ،
آچان گول نه سارالایدی سولایدی ،
بايرامعلی اوره بیمده قالایدی ،
ساچلاریمدا قالماسادا جوانلیق .

قوجالييسان

بىر زامان قارشىما چىخان سۇيە دى ،

دوشوب ساچلارينا دن ، قوجالييسان .

ال گۆتور فنادان ، قهر غضبدن ،

قورتار بودونيادا جان ، قوجالييسان .

دئديم ياشىم آزدى ، عۇمروم جاواندى ،

دئدىلر : بئچارا ، ھدر گماندى ،

انسان اوغلو بىر گئدرگى مھماندى ،

آرتىق آل عقبايا يۇن ، قوجالييسان .

اۋزومدن جاھلە اۋيود وئرنە ،

دلىلە ، غمخوارا يول گۆسترنە ،

دئدىلر ، قلىيىمى كۆورک گۆرنە ،

يازىق ، باغرىن اولوب قان ، قوجالييسان .

دئديم ، بس ، بو دردە داغدا دايانماز ،

يادلار ذرە قدر حالىما يانماز ،

دئدىلر : ياتىيدىر بختىن ، اويانماز ،

قوى بو درد - غمە سون ، قوجالييسان .

دئديم فيكىر منى واختسىز ايبيدى ،

قضا قهرى ھئى قاپىمى دۆيۈدو ،

كىمسە اينانمايىپ ، گۆرن دئيبىدى :

يازىق بايرامغىلى ، سن قوجالييسان .

قوجاليق

غفلت بد خبرلى بىر قاصد كىمى ،

گۆزومون اۋنۈندە دوردو قوجاليق .

بئلە نە تلىسدى عۇمرون حاكىمى ؟

اولوب كئچنلرى سوردو قوجاليق .

سايدىقجا عۇمرومون اۋتن ايلىنى ،

لالە تىك كۆورلدى آنام گلىنى ،

گوندوزلر ساچىما چكىدى يىنى ،

گئجە لر يوخوما گيردى قوجاليق .

عۇمرومون گونلرى دوشدو آياز ،

كۆنلوم غريب كىمى دۆندو يالقيزا ،

ايستە ديم سۆز آتام جوان بىر قيزا ،

آغزىمىن اوستوندن ووردو قوجاليق .

كئچدى خيالىمدان جوان چاغلاريم ،

اۋتدو حزين حزين محبت تاريم ،

غنىيە مى چكىلدى گنجلىك وقاريم ؟

نىيە بئلە مودھيش سىردى قوجاليق

آرزوم توكنمزدى خيالىم دنيز ،

چووغولار ايچىندە يارانمىشلىق بىز ،

خستە بايرامغىلى ، واختسىز وعدە سىز ،

عۇمرومو يئلرلرە وئردى قوجاليق .

بىر غملى خستە يم

دەشتىدىن يارانمىش غملى منظرە ،

يازىق بو صحنە نى سىر ائىنلەر ،

بىر آندا آلىشىپ سۇندوم يوز كرە ،

سراسر وارلىغىم اودا بلندى .

آز قالا اوزمۇشدم اليمى حاقدان ،

باجارسام سالارام فلىي (فلىكى) تاخدان ،

اونون گۆز ياشىنى گۆردوم اوزاقدان ،

باغرىمىن باشىنا گۆزلر ندى .

ائله بىل دونموشدم اورە يىملە من ،

نئجە منتظردى اۆز كۆرپە سىنن

تسلى دە وئردى تىترک سىنىن ،

دئدى كى دارخما ايش دوزلندى .

لەنت بد عمللى طالع حۇكمونە ،

بىردە خستە لىكلر تۆرە نى گونە ،

دئدىلر اينانما دوشمن سۆزونە ،

قلىبى چامىرلىقدا ، اوزە گولندى .

ظاهردە تېسىم قاندىم اويونچاق ...

عملى اويونچاق ، آندى اويونچاق ...

داوانى درماتى ساندىم اويونچاق ،

دونيا گۆزلرىمدە قفسە دۇندو .

قورودو قلىمىن داماردا قانى ،

خستە لىك نە يامان ايير انسانى ،

ظلمت مى بورودو بوتون جهانى ؟

بوخسا ، گۆزلرىمىن اودوموسۇندو ؟

دريالار بولانير مامير چايىندان ،

كۈنول محروم اولور گونش پايىندان ،

يئنه اوزاق دوشور ائل هارايىندان ،

فيكرىمىن سماسى دوماندى ، چندى .

بىر غملى خستە يم قولاغى سسده ،

سۆزلرىم باياتى ، نغم شىكستە ،

سارالان ايگيدى بو داش قفسده ،

كىم گۆردو ، اوركدە درد تزه لندى

طالعين قىلىنجى آرامسىز چالير ،

كۈنلومون ناله سى گۆيە اوجالير ،

خستە بايرامغىلى ، واخت مى آزالير ،

بئله سىزىلدايىر شىرىمىن بندى ؟

خستە يىم

يىغىلىن باشىما عزيز دوستلاريم !

چۆكۈب گۆزلریمە دومان ، خستە يىم .

غربت ائلدە ، گۆزو يولدا قالمىشام ،

يىتيرىن وطنە ، آمان ، خستە يىم .

بو قوجادنيادان من كام آلمادىم ،

بىر اوغول بويونا آرخالنامدىم ،

ياندیرار داغلاری آھىم ، فريادىم ،

كسىلىپ قلىمىدن گۆمان ، خستە يىم .

يوخدو بوياد ائلدە كۆنلۈمە سىرداش ،

گىجە - گۆندوز چىشىم تۆكر قانلى ياش ،

اجل قىلىنچ چكىب اۋستۈمە بىر باش ،

يازىلىپ حۆكمۈمە فرمان ، خستە يىم .

آدىم بايرامغىلى ، گۆيچە ماحالىم ،

سۆنۈب شاعر تىيم ، پوزولوب حالىم ،

ائىب سمالاردان طرلان خيالىم ،

طىيىز ، دىرمانسىز يامان خستە يىم .

ياخشىنى

بىردفعە گوزگويە باخىب دىدىم كى ،

بوغماسا قلىيمى قهر ، ياخشىدى ،

گىجلىك گۆزلىكىدى انسان عۆمرونە ،

اولسا آت بىلىندە يهر ، ياخشىدى .

تاج باشدا گۆزلىدى ، اىگىد ياراقدا ،

لاچىن گۆيدە گرک ، بولبول بوداقدا ،

دئمە : « دىنجلىرىك اىستى اطاقدا »

يىتە زمستاندان باھار ياخشىدى .

دوشسە دە قايفىلار پايىما ، كۆنلۈم ،

عۆمرون بهرە سىندن سويوما ، كۆنلۈم ،

غفلت يوخوسوندا اويوما ، كۆنلۈم ،

قارانلىق گىجە دن سحر ياخشىدى .

يورما كۆھلىنى گدا چۆلۈندە ،

لعل دوشر قيمىتىن نادان اليندە ،

خزىنە آختارما ياغىش گۆلۈندە ،

درين دريالاردا گۆھر ياخشىدى .

بايرامغىلى ، ائل اويانار سىيىندن ،

دوست - دوستا پاي توتار سون تىكە سىندن ،

نامردىن گۆزكلى بال كوپە سىندن ،

مردىن قاشيغىندا زھر ياخشىدى .

ياخشىدېر

نادان صحبتىندىن ، گدا سۆزۈندىن ،

يېر قانان اوزومە سۆيسە ياخشىدېر .

بى ناموسون منتىنى چكىنچە ،

جلاد لار درىمى سويسا ياخشىدېر .

ازلدىن باغلييام صداقتە من ،

آمانسىز دوشمرم خيانتە من ،

اگر محتاج اولسام مخته من ،

عزرايىل قايىمى دۆيسە ياخشىدېر .

بايرامغىلى ، هر يىتتە دوست دئە ،

انسان اوغلو گرک حلال سودامە ،

نامرد ملحم ائىلىينچە سىنە مە ،

مرد اليندىن گوللە ديسە ياخشىدېر .

گۆرموشم

دونيانىن دردىنى چكن بشرم ،

ناموسسوز يېر عۆمرە عۆمور دئمرم ،

بئلە زمانە دە نئچە عاجلى كم ،

نئچە بئىينلرى من بوش گۆرموشم .

نئچە ياخشى دئىيم بئلە حياتا ،

ائولادا خيانت ائىلە يېر آتا ،

صاحب اولماق اوچون قورغو بساطا ،

قارداشى اۆلدورن قارداش گۆرموشم .

آغا وار سوسايىب نوكر قانىنا ،

حدود سوز گووہ نيب اۆز امكانينا ،

كئچميشى قايتاربىب عصرين سونونا ،

وظيفە باشيندا فراش گۆرموشم .

قايغىلار توكنمز ائلين سسيندە ،

مين حكمت ياشايار سۆز كولچە سيندە ،

بى وار كى اۆزونون توى گئجە سيندە ،

اولوب خيانتە يولداش گۆرموشم .

انسانلىق آدينى اوجوز توتانلار ،

سۆزون قيمتىنى چتين كى ، آنلار ،

خلوت يېر - يېرىنە گوللە آتانلار ،

معناسىز ، گرکسىز ساواش گۆرموشم .

آدام وار اصلينى ، نسلينى دانىب ،

خئير خواه ايشلردن واختسىز اوسانىب ،

بئىنلر قورويوب ، ديللر اوزانىب ،

شرابى نادانا سىرداش گۆرموشم .

سفره لر بزه يى اولاندان برى ،

ايچكى ويران قويوب نئچه ائولرى ،

سراسر وارليغى چوخ سيم وزرى ،

ديلنچى كۆكونده نيم داش گۆرموشم .

خستە بايرامغىلى گۆردويونو ياز ،

باشين دومانلاردان اولماير آياز ،

خيانتلر واركى ، عاغىلا سيغماز ،

ظالمى بنادان عياش گۆرموشم .

گۆرموشم

دە ييشيب دونونو باهار نسيىمى ،

چالير جنگى سيني زامانين سيميى ،

چوپور دايلاق قانادلايب قوش كيميى ،

كۆهلن قاليپ يارى يولدا ، گۆرموشم .

ايندى باش قالديريپ چوخ معجزه لر ،

گۆيلرده ، يئرلرده نه لر وار نه لر ؟!

زيروه لرده يووا ساليپ سرچه لر ،

ووقارلى طرلانى كولدا گۆرموشم .

بايرامغىلى گزر ديلي پناھلى ،

حاققين سوراغيندا الى چاريقلى ،

عيش - عشرتدن ماجال تاپمير گوناھلى ،

گوناھسىزى قيل وقالدا گۆرموشم .

عزیزیم

اگر قایتماسام داوآدان گئری ،

دئمیرم کوورلیب آغلا ، عزیزیم ،

کوورپہ بالامیزی باسیب باغرینا ،

منیم عوضیمہ قوخلا ، عزیزیم .

ازلدن سئوگینه آرخالانمیشام ،

عہدینی عشقیمہ دایاق سانمیشام ،

سنین غیرتینہ چوخ اینانمیشام ،

دوز ایلقاری قورو ، ساخلا ، عزیزیم .

قوی ائلر دوزومسوز دئمہ سین منہ ،

بایرامعلی ایلمہ دی دوشمنہ .

گوژدن اوزاق دوشسہ مزاریم ، یثنہ ،

وطن تورپاغینی یوخلا عزیزیم .

اورہ ییم

غم ائلہ سریمی کمندہ سالیب ،

عومروم جوان ایکن جسمیم قوجالیب ،

اوغولا ، قارداشا تامارزی قالیب ،

دردینی پنہاندا ساخلار اورہ ییم .

نم ایچینده اودا یانیر بدنیم ،

خبردار اولماییر گلیب ، گئدہ نیم ،

یاد گولمہ سین دئیہ اوستومه منیم ،

آشکار گولوب ، خلوت آغلار اورہ ییم .

خستہ بایرامعلی آلماز کامینی ،

فلک ووروب الدن سالدی جامینی ،

قوی کوورپہ ناباتیم اولسون ضامینی ،

اومودونو اونا باغلار اورہ ییم .

منی

تتڑ کسبب اوستومو آمانسبز اجل ،

یئنہ حدہ له مه اؤلومدن منی .

اوغول ائولندیرب ، قیز کؤچورمه میش ،

رحم ائله ، آییرما ائلیمدن منی .

دؤنمه سین ظلمته شیرین حیاتیتم ،

سوسماسین وعدہ سبز کؤریه ناباتیتم ،

قوی سوروم آتیمی ، منزله چاتیتم ،

وعده سبز قایتارما یولومدان منی .

بایرامعلی نئجه ائله سین گمان ،

چوخدو تمناسی هله دونیادان ،

اوشاغیم کؤریه دیر ، سئوگیلیم جوان ،

انصاف ائت ، آییرما گولومدن منی .

منی

دونیاننی بئش اللی توتما ، زاواللی ،

بیر گونده آلینار اختیار سندن ،

بو ، سر پنہاندی ، چرخ گردشدی

چکر حسایینی آشکار سندن .

چالیش سروانی اول دوغرو یوللارین ،

چوخ اولما اسیری ثروتین ، وارین ،

صداقتلی دولان ، دوست - تانیشلارین ،

هر زمان گؤزله سین اعتبار سندن .

بایرامعلی ، آشکار سؤیله سؤزونو ،

ائل ایچینده یاخشی آپار اؤزونو ،

دونیانین مالینا دیکمه گؤزونو ،

قوی یاخشیلیق قالسین یادگار سندن .

آختارير

هر كسه اينانما ، كۈنۈل ، دونيادا .

زaman لكه ياخير چوخ تميز آدا .

اوغوللار گۆرموشم بو زامانادا ،

عدالت نامينه فرمان آختارير .

ايندى آرخاسيزلار ، پناهلیدان چوخ ،

«اينام» كلمه سيني اوجوز توتان چوخ ،

ايندى گوناھليلار گوناھسيزدان چوخ ،

جلاد دا زاماندا امان آختارير .

قهرمان گۆرموشم وطن گره يي ،

تميز عقیده سي ، عشقى ، اوره يي ،

صباحا باغليدى آرزو ، ديله يي ،

برائت آديندا گمان آختارير .

ناموس حسرت قاليب انتقامينا ،

چاتماييب حقيقت آرزو - كامينا ،

عارف گۆرموشم كي ، حق مرامينا ،

سۆزونو دئمه يه امكان آختارير .

يازماغا عاجزدى اليمده قلم .

دونيايا سيغمايير قلييمده كي غم .

ائله حكيم گۆردوم نفسى ملحم .

خسته دى ، دردینه درمان آختارير .

مۆمونلر گۆرموشم آلاھ بنده سي ،

دعالارلا گئدير ، گلير نفسى ،

ديلينده ازبردى تانرى كلمه سي ،

شیطان كۆلگه سينده ايمان آختارير .

علويت گۆرمه دى اۆز كاماليندا ،

كيم كي ، قاييق قويدو حاققين يولوندا ،

اوغوللار گۆرموشم شير مثاليندا ،

عۇمرونو آلتونلار قوربان آختارير .

تاريخ ماتم توتور قارا لى - آغلى ،

عدالت محبوسدو قوللارى باغلى ،

ذليللر گۆرموشم الى چيراقلى ،

يئرده ده ، گۆيده ده وجدان آختارير .

اؤ لوجه سيلينمز ظلمتين پاسى ،

اوترگى هوسدى عۇمرون صفاسى ،

عالمير گۆرموشم بيليك درياسى ،

دريانين ايچينده مرجان آختارير .

آنلاديم حياتي دوياندان برى ،

يوز ايگيد سارسيدير بير بختين زرى ،

شير توتوب الينده قانلى خنجري ،

لكه سيز ، گوناھسيز انسان آختارير .

نادان سوراقلیدی ایندی خوش اقبال ،

عدالت ، حقیقت سونسوز بیر خیال ،

مرد ایگید گۆردوم کی قولوندا قاندا ،

گۆزلری گۆیلرده میدان آختاریر .

جزاسیز قالماسین گرک جنایت ،

گرک حکم ائتمه سین حاققا خیانت ،

بعضا ایری قویور دوغرویا منت ،

یاخشینین آدینا یامان آختاریر .

دئه ، بایرامعلی ، گوناھ سنده دی ،

ایندیکی معنادا عدالت نه دی ؟

زامانین مکانی پراکنده دی ،

عالم بیر سلیقه - ساھمان آختاریر .

سوروشون

ائشیدین سۆزومو عارف اولانلار ،

قلبین آرزوسونو دیلدن سوروشون .

دینله بین سسینی ساری بولبولون ،

معناسینی قیزیل گولدن سوروشون .

شیرین سه ده بو دونیانین دادیمی ،

وار - دؤلتدن اوجا توتون آدمی ،

من یاناندا آختارسانیز اودومو ،

اوجاق یثیمده کی کولدن سوروشون .

یثری گلیب ، گرک دئییم سۆزومو ،

داغا بنزر اوره بیمین دۆزومو ،

اۆزوم یاخشی تانیمیرام اۆزومو ،

منیم کیملیییمی ائلدن سوروشون .

دئمہ بایرامعلی نظرден دوشوب ،

اوجا زیروه لره چوخدا چن دوشوب ،

ساچلاریما نییه واختسیز دن دوشوب ،

سبینی آیدان ، ایلدن سوروشون .

ياديما دوشدو

بوفاني دونيانين ، آدوستلار ، يئنه ،

يوز غمي ، محنتي ياديما دوشدو .

حياتدان گئدر گي انسان اوغلونون ،

امگي ، زحمتي ياديما دوشدو .

ناشي غواص ميدان آچماز درينده ،

خوشبختدير اوجالان ائل نظرينده ،

زرگر زر قدريني بيليب يئرینده ،

وئرديبی قيمتي ياديما دوشدو .

ازلدن يارانيب عادتکار جهان ،

ساخلاسين سيرريني اؤزونده پنهان ،

صنعتکار عبدالله اوساده انسان ،

خاطري ، حورمتي ياديما دوشدو .

دؤتر زمستانا عؤمرومون يازي ،

كسيلدى نجفين زنگين آوازي ،

عاشق ميكائيلين چالديغي سازي ،

عيسي نين صحبتي ياديما دوشدو .

من نئجه ائيله ييم گمان ، علعسگر ،

بيرده يئتيررمي زمان - علعسگر ؟

غريب ائللي نارس ايمان ، علعسگر ،

خاقيمين شهرتي ياديما دوشدو .

دوزدو ساكني يم اؤزو گويچه نين ،

دويمادي حوسنودن گوزوم گويچه نين .

اوستادلار يئتيرن ييزيم گويچه نين ،

شاعير ابوالفتح ياديما دوشدو .

بايرامعلي خائن اولماز يولداشا ،

بختيمين شيشه سي توخوندو داشا ،

دردمند يانيندا گزديبيم قوشا ،

كؤنلومون عادت ياديما دوشدو .

آغلاييب

بیر جوان اؤلوبدور غربت دیاردا ،
 وطنین تورپاغی ، داشی آغلاييب .
 بیر باغ سارايب باهار چاغیندا ،
 عاقل ناله چکیب ، ناشی آغلاييب .

نه اوجوزموش بو دونیانین وفاسی ،
 بیر عؤمرون یوخلوغو ، بیر ائیلین یاسی ،
 دومانان گئیینیب ماتم لباسی ،
 قوجامان داغلارین باشی آغلاييب .

آنالیق نیتی یئتمه میش سونا ،
 اوچ کۆرپه طالعی یاخیلیب شاما ،
 کیشنه ییب بولودلار ، توتوب سما ،
 تۆکولوب گۆزونون یاشی آغلاييب .

بايرامعلی ، سن ده ، « ایگیدم » - دئییه ،
 چوخدا بئل باغلاما نامرد فلیه ،
 « منم » - دئینلری سالیب لرزه یه ،
 چوخلارینین قلم قاشی آغلاييب .

قارداش

غم محنتلی کروان چکدی اوستومه ،
 یئنه گلدی یامان چاغلار ، آقارداش !
 غربت ائلده قویدون منی کیمسه سیز ،
 آزدیمی سینمده داغلار ، آقارداش !

فلکین تالانسین ، داغیلین تاختی ،
 قضا قهری مخننن اوزاقدی ،
 یاخشیا درد وئرر ، یامانا باختی ،
 یازیق جانیم سنسیز آغلار ، آقارداش !

تۆکولدو الیمین دولو باده سی ،
 اودلایار کؤکسومو قلیمین سسی ،
 کسيلمز کؤنلومون آهی - ناله سی ،
 بايرامعلی ورم باغلار ، آقارداش !

انسان

بونو یاخشی بیلیر عاقل اولانلار ،

بیرجه دفعه گلیر جاهانا انسان .

یازیلسین تاریخه حکمتلی سۆزلر ،

آدیینان یاراشسین زامانا انسان .

امکانی چاتینجا اتسین مرحمت ،

قالماز بو دونیادا نه وار نه ثروت ،

هر عۆمره زینتدی یاخشیلیق ، حۆرمّت ،

قوی لعنت اوخوسون یامانا انسان .

ایسترم کیمسه نی وار آلداتماسین ،

مقدس وجدانی پولا ساتماسین ،

یاشاسین مهربان ، ال اوزاتماسین ،

نه بیر خیانته ، نه قانا انسان .

اورکدن اثشیتسین ائلین سسینی ،

مرد ایگیدلر قوی سؤیله سین بختینی ،

دوز دئسین سۆزونو ، هر کلمه سینی ،

اویماسین بهتانا ، یالانا انسان .

قازان ، بايرامعلی ، سن تمیز آدی ،

قوجا دنیا سلیمانا قالما دی ،

دئمه سین ملتیم ، دینیم آیریدی ،

حۆرمته یاناشسین انسانا انسان .

باغیشلار

یاخشی آدام یاخشیلیقی ایتیرمز ،

الین حۆرمتینی اله باغیشلار .

مرد آدام گۆز دیکمز دنیا مالینا ،

نامرد غیرتینی پولا باغیشلار .

قارتالین دوروشو ووقاردی داغا ،

پروانه مشتاقدی اوددا یانماغا ،

سرچه لردن اوچون تۆکولسه باغا ،

بولبول اؤز قانینی گوله باغیشلار .

بايرامعلی دؤنوب غم سیر داشینا ،

باشی چوخ دیییدی اهلت داشینا ،

آدام وار تهمتدی ائلین باشینا ،

آدام وار عۆمرونو ائله باغیشلار .

ديانتلى اول

اوستوموزو چتىن ايللر آليدى ،

دومان چۆكوب ، مردىن باغى سولوبدو ،

كامال سۆزو ناغىللار داقاليىدى ،

عاقول اولان اۆز باشىنا اينانمىر .

نادانلار آچىقدا ساتير منتى ،

آغير لاشىب كىشى ليگىن محنتى ،

چوخ اوجوزدو اعتبارىن قيمتى ،

قارداش گۆردوم ، قارداشىنا اينانمىر .

دوشمن قاباغىندا مناتلى اول ،

سن بايرامغىلى يە صداقتلى اول ،

آغلاما عزيزىم دىانتلى اول ،

ايندى زامان گۆز باشىنا اينانمىر .

دورنالار

بىر دايانين ، سىزه چوخلو سۆزوم وار ،

اى تىللرى سياه ، سونا دورنالار !

اىستىرم سىيىنيزه سس وئرم ،

كۆنول جوشا گليب يانا ، دورنالار !

اورك دويدوغونو آختارار گۆزده ،

بلكه ، غريبيىنيز بو يئره سىزده ؟

«لاله» مى گتيرىن قانا دىنيز دا ،

دئمه يە سۆزوم وار اونا ، دورنالار !

قفسه سالىنمىش خستە بولبولم ،

قاققىلداسىن ، سىيىنيزه مايلىم ،

مندن يايىنمايىن ، اووچو دئىلىم ،

اينانين سىز آند - ايماننا دورنالار !

يئنه نه واختدا ندى ياد دياردايام ،

دومانا غرق اولموش بىر باهار دايام ،

«لاله» م يادا دوشوب ، انتظاردايام ،

اوره يىم دؤنوبدور قانا دورنالار !

اينجىمىم مرد اوغولون دىلىندن ،

ديدرگىن دوشموشم نامرد اليندن ،

بارى وطنىمدن ، گۆيچە ائلىندن ،

سىز خبر گتيرىن منه دورنالار !

باخ

دئدیلر ، یاز گلیب ، باغیریم آلیشدی ،
اؤتن گونلر بیر - بیرینه قاریشدی ،
بو اولدو سینمده حسرت دانیشدی ،

تانی قوناق اولسا درد سريمه ،

آلیشیب کول اولار منیم یثريمه ،

عقرب زهر سوزوب باده لریمه ،

اگر اینانمیرسان ، آل ، تامینا باخ .

دئمه بايرامعلی ، تبیم سؤنوبدو ،

نغمه لریم زیلدن بمه یئیبیدی ،

بختین اوزو مندن یانا دؤنوبدو ،

کؤنلومون یاد اولموش الهامینا باخ .

بو دفتر

گرک اونا ناشی الی دیمه سین ،

وارلیغیمین قیمتیدی بو دفتر .

عدالتین گؤزلرینه نور وئرن ،

الهامیمین قسمتیدی بو دفتر .

مصراعلارین نفسیله آلیشان ،

دوست پولوندا صداقتدن دانیشان ،

سؤگیلیمین احوالینی سوروشان ،

شیرین - شیرین صحبتیدی بو دفتر .

یامان گونده گاه زیلیمدی ، گاه بمیم ،

گاه سؤینجیم ، گاه کدریم ، گاه غمیم ،

حسرت ایله کؤورلنده قلمیم ،

آیریلیغین محنتیدی بو دفتر .

داستانیدی ایتیر یلمیش اینامین ،

جواییدی گؤزو یاشلی سونامین ،

غم گیلئیلی ، بیاض ساچلی آنامین ،

ائلدن - ائله حرمتیدی بو دفتر .

یاغیلار وطنه قویو قازیدی ،

عاقل عادل اولوب ، نادان آزییدی ،

بايرامعلی گؤردویونو یازییدی ،

بیر شاعیرین زحمتیدی بو دفتر .

یئتیر

منه قاصد امانتدیر بو کاغاذ ،

آپار صدق اورکله جانانا یئتیر .

اگر اونودوبسا من بینوانی ،

دوشمه بیم عشقیندن گمانا ، یئتیر .

بیر دفعه دئیینیب قایغیلاندىمى ؟

عشقین آتشيله اودا یاندىمى ؟

کؤنلو کؤنلوم کیمی پریشاندىمى ؟

بو توشنه کؤنلومو عمانا یئتیر .

عاشیقلر ایچینده بحث ده دوشوبدور ،

دئییرلر ، پایما نس ده دوشوبدور ،

سؤیله ، بایرامعلی خستہ دوشوبدور ،

باری درد دلیلم سن اونا یئتیر .

شاعیر عشقیندن آیریلماز

زمانه

من پنهان چالیردیم کؤنول ساریمی ،

آشکاردا دانیشیپ دیندی زمانه ،

قلبیم داش قوینونا آتیلان گوندن ،

مین دفعه آلیشیپ ، سؤندو زمانه .

دوشسہ ده قیمتدن عؤمرون معناسی ،

مردین مخنشدن نه تمناسی ؟

کئچدی خیالیمدان آنا لایلاسی ،

ناراحت بئشییه دؤندو زمانه .

بایرامعلی ، دئمه قلیلم متیندیر ،

بوسنین زامانا قباحیتندیر ، دئدیم ،

حاققین امتحانی چتیندیر ،

گؤروب بیلدییینی داندی زمانه .

صداقت عؤمرو

عزیزیم ، سینمدہ سنین آدینا ،

بیر گول بسلیمیشم ، گول تزه - تردی ،

کؤنلومه چاتسایدی اگر اللریم ،

اودلو نامه لردہ سنہ یتتیردی .

آدین اوره ییمده بیر قوناق دئییل ،

سنسیز بو مسافہ چوخ اوزاق دئییل ،

یاشاییب سئومه مک یاشاماق دئییل ،

دویغوسوز انسانا دونیا هدردی .

یاشار گنجلیبیمیز یئنه ایل به ایل ،

شاعیر اؤز عشقیندن آیریلان دئییل ،

اونو قیمتلندیر ، اونو یاخشی بیل ،

منیم محبتیم دونیا قدردی .

چوخ چکدیم زامانین قیل و قالینی ،

همیشه آختاردیم حاققین یولونو ،

من ایندی آنلادیم ائل مثالینی :

« آیریلیق اؤلومدن داها بتر دی » .

دئمیشم ، دئییرم یئنه یوزکره ،

عؤمور بیر یولچودور ، حیات منظره ،

گل ییز سینہ گرک چتینلیکلره ،

طالع هر دقیقه آتیلان زردی .

دئسم ده یادولار قلییمه فریاد ،

روحونان اؤزومه باغلارام قاناد ،

سئونه همیشه سئوگیدیر حیات ،

دئمه کی عذابدی ، غمدی ، کدردی .

چالیشاق معناسیز کئچمه سین عؤمور ،

پولاددان سرت اولور دؤیولن دمیر ،

« بودونیا فانیدی » - دئین دوز دئمیر ،

اولومو سایماماق اصیل هنردی .

اوچار ، بایرامعلی ، قارتال داغ اوچون ،

بولبول حزین اولور بیر یارپاق اوچون ،

یاشاماییب دونیادا یاشاتماق اوچون ،

کیم کی صداقتہ عؤمرونو وئردی !

آیریلیق عۆمرو

سنی خبر آلدیم سحر مئیندن ،

دئدی : - محبتین اوره یینده دی .

مزمت ائله دیم شاعیر کۆنلومو ،

دئدی : - پریشانسان ، گناه سنده دی .

یئریندن اویناتدی سسیم داغلاری ،

حسرتدن سارالادی سئوگی باغلاری ،

دئدیم : - هاردا قالدی ووصال چاغلاری ؟

دئدی : - جان سیر داشین یامان گونده دی .

بو بوللاردا خیالیمنان باریشدیم ،

صحرا لار دا مجنونلارا قاریشدیم ،

سایدیم اولدوزلاری ، آیدان سوروشدوم ،

دئدی : - یاناغینین اودو منده دی .

منی یوباداندا شیرین آرزولار ،

بیغدی سونالاری فیرچینلی سولار ،

دئدیم : - آلا گۆزلو بیر همدیم وار ،

دئدی : - لاله داغدا ، گول چمنده دی .

بايرامعلی ، یاندير هجران تاختیمی ،

سانما حیاتیمدان یارسیز واختیمی ،

دئدیم : - آیریلیغین عۆمرو چوخدومو ؟

دئدی : - بو طالعین عملینده دی .

یاناشی

سنسیز صحرا لاردا مجنون کیمی یم ،

گل گزک داغلاری ، گزک یاناشی .

بو کوبدو بوینونو لاله ، بنوشه ،

اونلاری تاغیندان اوزک یاناشی .

بختیمین اوزونه آچیلان یاز اول ،

بینه مین اوستونده اؤتن بیر ساز اول ،

منده غواص اولوم ، سنده غواص اول ،

عشقین دریاسیندا اوزک یاناشی .

قوناق بیر یاناغا قوشا خال کیمی ،

هئچ ووصال اولماسین بو ووصال کیمی ،

سارماشاق ، قووشاق شیرین بال کیمی ،

قایماق دوداقلاردان سوزک یاناشی .

سنین هر باخیشین جتندن باها ،

محبت عاشیقی باتماز گوناها ،

قلم چکک آیریلیغا بیر داها ،

اولاق سعادتیه بزک یاناشی .

دئمه کی خیالیم عشقه ناشیدی ،

طالعیم عۆمرو مون اخلد داشیدی ،

خسته بايرامعلی غم سیرداشیدی ،

بو درده ، محنته دؤزک یاناشی .

سئوگیلیم

بد نظر گۆزوندن پنهندا دولان ،

قلییم یارپاق کیمی اسر سئوگیلیم ،

دای کۆنلوم قرار توتمور ، ندنسه ،

قالسین آرامیزدا بو سیرر ، سئوگیلیم .

عارف گۆزویله ائيله دیم نظر ،

یا نرگس سن ، یا لاله سن ، یا منظر ،

من دیوانه ، زولفون زنجیره بنزر ،

اولموشام اونلارا اسیر ، سئوگیلیم .

محبت یولچوسو تئز دوشر بنده ،

گوناه نه سنده دیر ، نه ده کی منده ،

اورکک مارال کیمی گئندن گزنده ،

بايرامعلی سندن کوسر ، سئوگیلیم !

نشانه دی

حوسنون تاماشادی ، آی مینا گردن ،

جامالین شووقونه آی نشانه دی ،

عاشیقسیز ، چالغیسیز ، مئیسیز ، مزه سیز ،

سن اولان مجلسه توی نشانه دی .

مطلییم شیریندی دیلترین کیمی ،

تییم چوخ نازکدی اللرین کیمی ،

کۆنلوم پریشانندی ، تئلترین کیمی ،

قاشلارین طاقینا یای نشانه دی .

بايرامعلی دردی پنهندا چکر ،

حؤکمونله قاپیندا ایشلرم نوکر ،

انصافین ، مروتین یوخدومو مگر ؟

گۆزلریم یاشینا چای نشانه دی .

گۆرندە

يىئە دلى كۆنلوم دۆنر مجنونا ،

او لىلى مثاللى يارى گۆرندە ،

نە يار اوز دوندە رر ، نە دوست اينجىير ،

ازل گوندن اعتبارى گۆرندە .

محبت يولوندا دئيىلم ناشى ،

مجنونا ياس توتور گۆزومون ياشى ،

بولبولون نالە سى اريدر داشى ،

گولون چهرە سيندە خارى گۆرندە .

يازىق بايرامغىلى ورم باغلاير ،

نامردىن سۆزلرى اونو داغلاير ،

كاميل اووچو اوشاق كىمى آغلاير ،

طرلان اوولاغىندا سارى گۆرندە .

وار

گۆزلىم ، جامالين بير يانا دورسون ،

سندە كامال دا وار ، اعتبار دا وار ،

سئويب سئويلمه يە لياقتلىسن ،

سندە وفا داوار ، دوز ايلقار دا وار .

جلاد ترپە نيشين جانىمى اوزدو ،

ائىلمزدىم گمان دئيىلن دوزدو ،

آلارسان جانىمى ، بو شبهه سيزدى ،

سندە حكمده وار ، اختياردا وار .

مين نازلا گشته چيخ ، رقييلر اؤلسون ،

ملكلىر ييغىليب سجده نە گلسين ،

سؤيله ، بايرامغىلى سىررىنى بىلسين ،

سندە پنھاندا وار ، آشكاردا وار .

محبتیمله

یئنه لئيسان اولوب حسرت ياغیشی ،

اوزورم گۆلونده محبتیمله .

خیالیمدا پیچیلدادی باخیشین ،

ازبرم دیلینده محبتیمله .

سنسیز لیکده باغیریم یانیب کول اولوب ،

گون آی اولوب ، آی دادونوب ایل اولوب

ووصالینلا بیر سولمایان گول اولوب ،

آچارام تئللینده محبتیمله .

منیم ایسته ییمین بیر عالمی وار ،

ذره جه بویلا نسا قوش قاناد سالار ،

اؤلسم اوره ییمی ساخلا یادگار ،

بسله اؤز ائللینده محبتیمله .

عاشیقلر بیلیر کی ، نجه حاقلییام ،

غئیرت تمثالییام ، سس سوراقلییام ،

من شاعر نفسلی داغلار اوغلو یام ،

وارام عملینده محبتیمله .

چکیب بايرامغلی چوخ قهر - قادا ،

یئنه بئل باغلاییب تمیز بیر آدا ،

سن منی عشقینله یاشات دونیادا ،

جان وئریم الینده محبتیمله .

گرکدی

ایگید قوللوغوندا دوران گۆزلین ،

طنطنه لی بیر بساطی گرکدی .

بوتون عؤمور بویو ایکی همدمین ،

شیرین کئچن خوش حیاتی گرکدی .

من وورغونام عشق اودونا یانانا ،

پار یولوندا کؤنول دؤندو صنعانا ،

جانیم قوربان جاندان عزیز جانانا ،

تاماشایا خوش صفاتی گرکدی .

محبت یولوندا عاشق یورولماز ،

اعتبارلی عهد - پیمان قیریلماز ،

بايرامغلی هر یئنه وورولماز ،

خوب گۆزلین اصلی ، ذاتی گرکدی .

اوره ییم

نه مدتدیر دولانیرام قایغیلی ،
 دئدیم سنده قالیب البت اوره ییم .
 ایکسییده مسکن سالیب سینمده ،
 ائیلر اوره بینله صحبت اوره ییم .
 یادیندامی ووصال گونو ، سون باهار ،
 آیریلاندا غریبه یدی دورنالار ،
 حسرتینین نه چکیلز یوکو وار ،
 اولوب بیر دونیالیق محنت اوره ییم .
 سن منیم عشقیمده وارلی - یوخومسان ،
 سانما اوتر گیسن ، بیرجه باخیمسان ،
 گوندوزلر خیالیم ، گنجه یوخومسان ،
 دولانار بونوما آفت اوره ییم .
 بو سونسوز خیالی دویبدو گنجه لر ،
 هجران قاپیسینی دؤیدو گنجه لر ،
 گؤیده اولدوزلاری سایدی گنجه لر ،
 آلا گؤزلرینه حسرت اوره ییم .

بايرامعلی ، دویغولاریم چاغلادی ،
 اوزوم متین اولدوم ، عشقیم آغلادی ،
 یئنه آرزولاردان قاناد باغلادی ،
 بو غریب دیارا قسمت اوره ییم .

یاخشیدیر

جان قوربان ائيله ين ، لایبقدیر ، یئنه ،
 او گؤزل قدرینی بیلسه ، یاشیدیر .
 دوداقلاری غنچه ، یاناغی لاله ،
 هر گون سنه قوناق گلسه ، یاشیدیر .
 بیر مرمر سینه لی ، بیر مینا گردن ،
 سنله الفت قیلا ، اوتورا هر دن ،
 کوسوب باریشماقدان ، نازدان ، غمزه دن
 شیرین - شیرین دئییب گولسه ، یاشیدیر .
 بیوفا الینده تئز قوجالینجا ،
 قدیر بیلمز اومیدینه قالینجا ،
 بداصیل گؤزله اورجاق اولونجا ،
 خسته بايرامعلی اولسه ، یاشیدیر .

آغلما

سن منیم وفالی کۆنول همدیم ،
اوره بیم اود آلیب یانار آغلما ،
اوزمه اومودونو ووصال دمندن ،
یئنه آدیمیزي آنار ، آغلما .

وطنین باشیندا نلر وار ، نلر !؟

آلیب اوستوموزو قارا کۆلگه لر ،

عزیزیم ، داریخما ، یئنه یاز گلر ،

بولبول گول باغینا قونار ، آلاما .

ال - آمان اولسامدا عۆمرون ایلینن ،

من وداغلاشمارام گۆیچه ائلیینن ،

دوشمنی محو ائدیپ حاققین الینن ،

بايرامغلی گئری دؤنر ، آغلما .

داريخما

قاراگوزلر یئنه باخیب یوللارا ،

یاش آخیدیپ گیلہ - گیلہ داریخما .

دوشمنین عۆمرونه آز قالیب داها ،

داريخما عزیزیم ، ائله داریخما .

کیم کی قان تۆکمہ یه هوسکار اولوب ،

سونو آه - وای اولوب ، آه وزار اولوب ،

صلحه بسس وئرلر بختیار اولوب ،

چکمز بوبللار ایله داریخما .

ازلدن بئله دی عۆمرومون باختی ،

کۆنولدن یاخیندی ، گۆزدن اوزاقدی ،

خسته بايرامغلی نئجه کی ، ساغدی ،

اوزمه اومودونو ، هله داریخما .

دارىخما

دئمه اوزاق دوشدوم ، آي ناغى قىزى ،
 بو آيرىلىق بىر گون اۆتر دارىخما .
 چتىنلىك قىرماسىن اراده مىزى ،
 ديمە سىن عهدىنە خطر دارىخما .

آيلار قاتارلاىسىن قوى اۆتسون ايل دە ،
 بىزىم اىستە بىمىز ياشار كۆنلەدە ،
 توتما آيرىلىغىن آدىنى دىلدە ،
 ووصال دادىمىزا يىتەر دارىخما .

بىسلە بو نغمە نى كۆنول تارىندا ،
 دوشسون غرىبلىيە انتظارىن دا ،
 ياشات خىيالىنى باخىشلارىندا ،
 منسىزلىككە مىندن بىتەر دارىخما .

بىزە وارلىغىنى سۆگى دونوملا ،
 يىتەرم ووصالا سون امكانىملا ،
 بىر نامە يازارام سەنە قانىملا ،
 سوراغى ائللەرە چاتار ، دارىخما .

من سنى تاپمىشام صداقتىمنى ،
 دىلىن يورولماسىن سۆز صحبتىمنى ،
 ائلە بىند سالارام محبتىمنى ،
 آخسا درىيالارى توتار ، دارىخما .

خستە بايرامغىلى ائتمز آه وزار ،

دار گوندە اىيىلمز دىانتىم وار ،

بىر گون گلر پۆھرە لردە گول آچار ،

باغچامىزدا بولبول اۆتر ، دارىخما .

دارىخديم

سن منىم پۇهرمسىن ايلك باهارىمدا ،

دوقونو ياشاندىن آرزولارىمدا ،

شىمشىكلر سايىرىشىدى عما نلارىمدا ،

چاخشىن يادىما دوشدو ، دارىخديم .

اۆتن گونلرىمىز كىچىلدى بىر - بىر ،

ووصال چاغلارىمىز سىچىلدى بىر - بىر .

محبىت ورقىم آچىلدى بىر - بىر ،

ناخشىن يادىما دوشدو ، دارىخديم .

قايغىلار گۆلۈندە يوردوم اۆزۈمو ،

سنىن خىيالىندا ن سوردوم اۆزۈمو ،

يئە گۆزلرىندە گۆردوم اۆزۈمو ،

باخشىن يادىما دوشدو ، دارىخديم .

گئجە لر دايانىب يورغون ، آهستە ،

دوغما بالامىزىن بىشىيى اوستە ،

اۆز آنا لايلىنى ايلكىن ھوسدە ،

اوخوشون يادىما دوشدو ، دارىخديم .

بايرامغىلى گزر مجنون ساياغى ،

متانتدیر يامان گونون داياغى ،

سىنمدە قاينادى عشقىن بولاغى ،

آخشىن يادىما دوشدو ، دارىخديم .

مبارك اولسون

بىلىرم ، چوخداندى نيشانلاتمىسان ،

ھريئى گۆروشن مبارك اولسون ،

عۆمور بازارىندا دلال اولوبسان ،

بو دوور گرديشىن مبارك اولسون .

بئله سؤيله مىشىدى آتام بىر زامان ،

« ادراكى ثروته ديشمىز انسان » ،

تجارت يولوينان قىز آلان اوغلان ،

بو تاجر وردىشىن مبارك اولسون .

پاسلى متال خزىنە يە آتيلماز ،

دۇيولمىكلە سوغان بالا قاتىلماز ،

سئون كۆنول بريلىانتا ساتىلماز ،

بو آلىش - وئرىشىن مبارك اولسون .

مقدسدى بابالارىن سئوگىسى ،

عاغىللا اۆلچوبلر ياخشىنى - پىسى ،

قورو منلىيىنى ، ايستە مە نفسى ،

ايلكىن گۆ سترىشىن مبارك اولسون .

شهرت يوواسىندا دوغولدو كىم كى ،

بىردە سىلىنمە دى قلىيىن چىركى ،

باغلان دوز ايلقارا ، اوندا دئىيم كى ،

سنىن خئىير ايشىن مبارك اولسون .

بایرامعلی عشق اودونون گۆزودو ،

صمیمیت محبتین گۆزودو ،

قیزیلدان قیمتلی عشقین اۆرودو ،

قازان ، بو وردیشین مبارک اولسون .

xxxxx

اشیتدیم بزه نیب گزیرسن ، گولوم ،

بزه ن ، بو نووراغین مبارک اولسون .

من یاتیم قوروجا یئر سوراغیندا ،

سنین طمطراغین مبارک اولسون .

قوجاطبیعتین بیر قایداسی وار ،

بولبول سارالدیقجا ، گول پارداق آچار ،

عۆمرونه منسیزده طالع نور ساچار ،

یئنی باهار چاغین مبارک اولسون .

زامانین فتنه سی آلینماز سایا ،

گۆزلیک طالبدی نئچه سئودایا ،

قادین سئوینج اوچون گلیب دونیایا ،

محبت واراغین مبارک اولسون .

من سۆزومو دئدیم چیخدیم دئسندن ،

اوغورلار دیلرم سنه بو گوندن ،

اثللر شادلیغیندان ، تویدان ، دویوندن ،

گلن بو سوراغین مبارک اولسون .

دئمه کی ، غرییم ، غربتدی یئریم ،

بیر گونده شش وئیر آتیلان زرییم ،

منه کفایتدی قلم - دفتریم ،

سنین هر یاراغین مبارک اولسون .

دیشیب دونوو حیات یوز کره ،

چوخونو آلدادیب بو خوش منظره ،

شعله سالیب منسیز کئچن گونلره ،

او نورلو چراغین مبارک اولسون .

سن بایرامعلی نی دانسان ، اوره بیم ،

عار اولسون یولوندان دؤنسن ، اوره بیم ،

یئنه صداقتلی سنسن ، اوره بیم ،

بو چتین سیناغین مبارک اولسون .

آغلانمادىنىمى

سۆيىلە ، عزيز لالام ، بىر زامان منى ،
 كۆكرىدىب ، جوشدورروب ، چاغلانمادىنىمى ؟
 كناردان - كنارا پروانە لىر تىك ،
 چئوبرىب باشىنا دولانمادىنىمى ؟
 عالمى دولانىب گىزن كۆنلومو ،
 درىن درىلاردا اوزن كۆنلومو ،
 عشقىنلە يارادىب يازان كۆنلومو ،
 ايللىرلە كوسدورروب آغلانمادىنىمى ؟
 سنلە ايلك گۆرۈشده ، سئوگىلىم ، اينان ،
 غرق اولدو يوخلۇغا گۆزۈمدە جەھان ،
 منى مفتون ائدىب ، عزيز مەربان ،
 بختىمى حسنونە باغلانمادىنىمى ؟
 بعضا جىلاد اولوب قلىبى قان كىمى ،
 بعضا آچىلاردىن مەربان كىمى ،
 اۆلمز اوركلردە بىر داستان كىمى ،
 سون گونە يادگار ساخلانمادىنىمى ؟
 بىر واخت مەبتە ساناردىن ناشى ،
 دۆنردى سئلرە گۆزۈمون ياشى ،
 خلوتى - خلوتى ھەر آددىم باشى ،
 سىناقدان كئچىرىپ يوخلانمادىنىمى ؟

بىر دىققە آيرىلمازدىم ايزىندن ،
 باخاردىم آرخانجا صىا د گۆزۈيىن ،
 نانجىيىن مەختىن سۆزۈيىن ،
 سىنە مى يوز يئردن داغلانمادىنىمى ؟
 وفاسىز گول كىمى مىل ائتدىن خارا ،
 آچىب اۆز سىررىمى دئدىم يادلارا ،
 سراسر جىسمىمى آتىب اودلارا ،
 سۆنمىز اجاقلارا قالاتمادىنىمى ؟
 بىزى امتحانا چكىدى زامانە ،
 يئنە دە قلىمى آچدىم مردانە ،
 منى مەبتە ، عشقە يىگانە ،
 ناشى رقىيلرە قىنانمادىنىمى ؟
 گول دارا چكىسە دە اۆز بولبولونو ،
 دۆزر جفالارا ، اوزمز الينى ،
 دۆندرىب مەجنونا بايرامغىلى نى ،
 عاشقلىر اچىندە تانىتمادىنىمى ؟

گۆرونمز

قلىين قيريلماسين ، گۆزليم ، مندن ،

اصيل محبتين اۆزو گۆرونمز

پنهاندا بو عشقين بيرجه يولو وار ،

سينه مى آچماسان ، ايزى گۆرونمز .

ائله چكسن قاشلارينين يايىنى ،

يارالاريم آرتيراجاق سايىنى ،

سنسيز منده گونش كسر پايىنى ،

عۆمرومون باھارى ، يازى گۆرونمز .

دئيرلر ، گۆرونوب ساچلاريمدا دن ،

نه عيىي قار دوشسه داغلارا اتركن ،

صنعان طبعىتلى بير عاشيقم من ،

كۆنلومون چالديغى سازى گۆرونمز .

فخرىم ، ووقاريمدى شاعيرلىك آديم ،

عشقىم ، محبتيم - قولوم ، قاناديم ،

داغلارى ، داشلارى يانديرار اودوم ،

بير دفعه قلىيمين كۆزو گۆرونمز .

هر يىتنه اۆز سىررىنى وئرمه سن ،

انسانلىغى شيرين ديلده گۆرمه سن ،

بايرامغىلى دئير كۆكسو دلمه سن ،

بو ايسته يين چوخو ، آزي گۆرونمز .

برى

آرادان ايل اۆتوب ، آداغلار قىزى ،

ووصال بره سيني كئچندن برى ،

آيرىلىق حسرتى ايزله بير بىزى ،

دورنالار جنوبا اچاندان برى ،

سیناق محوری دی بو شاعیر آدیم ،

سئچیلدی بیر به بیر یاخینیم ، یادیم ،

الهامیم سن اولدون من یورولمادیم ،

هجران زمیسینى بیچندن برى .

اۆزو خیانتین اودونا یاندی ،

کیم کی ، سون آددیمدا عهدینی داندی ،

بو عشقین یانیندا مجنون یالاندی ،

من سنه قلییمی آچاندان برى ،

عۆمروم بیر نغمه دی حاققین سسینده ،

صداقت سازینین شاه پرده سینده ،

سنین گۆز لرینین پیاله سینده ،

عشقین شربتینی ایچندن برى .

سحرلی وارلیقسان ، مقدس عمل ،
یئلکین هر یکسه ، ساحلیمه گل ،
اولوبسان دونیادا هامیدان گۆزل ،
سن منیم گۆزومده هاچاندان بری .

بايرامعلی قیامتدی اوره یم ،
داغا دۆنوپ ، دیانتدی اوره یم ،
دوניה دولو محبتدی اوره یم ،
اونون اوره یمینه کۆچندن بری .

منی

باشیمین شهرتی بیر منلیسیم وار ،
تای ائتمه ، عزیزیم ، کیسمه یه منی .
عۇمروم قرار توتوب دوز ایلقاریمدا ،
بو غیرت یتتیریپ عرصه یه منی .

من سنی گۆرنده ایلک نظریمن ،
بو عشقین سئودالی کئچدی سریمن ،
بری داغ ایدیدم ، اوینامازدیم یتریمن ،
گۆزلرین گتیردی لرزه یه منی .

دئمه کی غربته آتیلان داشام ،
پروانه سئوینر اودلاناندا شام ،
محبت یولوندا باش آغارتمیشام ،
بنزتمه بو یولدا کۆریه یه منی .

عار اولسون دونیادا دئدیم یوز کره ،
اۆزگه قسمتسنه گۆز دیکنلره ،
ناموس سایه سینده کئچدیییم بره ،
ایسترم اؤلونجه سسله یه منی .

خسته بايرامعلی قوی اولسون آرام ،
آیریلیقدا خیالیندان بیمارام ،
سنسیز یتر اوزونده تنها قالارام ،
قیسقانما بیر داها اۆزگه یه منی .

سینله

دئمه بیگانه یم، آنزلی نگار،
هله دئیلمه میش نچه سۆزوم وار،
سنسیز دیلیم کلمه لردن دولاشار،
داشی دیله گئیره رم سینله .

عشقین تسلی دی غملی، چاغیما،
بویلا نسان بسیمدی ووصال داغیما،
سنسیز یایدا خزان دوشر باغیما،
قیشدا گوللر بیتیره رم سینله .

سنسیز لیکده وارلیغیمی دانارام،
بیر باخیملیق حسرتینده دونارام،
سنسیز اولسام شاختالاردا یانارام،
گونشدن اود گۆتوره رم سینله .

بايرامعلی دئییر سنسن ووقاریم،
آدینا باغلیدی منیم ایلقاریم،
سنسیز سولار یئر اوزونده نوباریم،
گۆیده جنت یئتیره رم سینله .

من سنی گۆردوم

ازلدن باغچاسیز بیر باهار ایدیم،
دونیا یا سیغما یان انتظار ایدیم،
مجنونلار ائویندن چوخ کنار ایدیم،
اویدوم بو فریادا، من سنی گۆردوم .

انسانا تصادف گلر غفلتا،
آغلایار غفلتا، گولر غفلتا،
آلدی یئر اوزونو سولار غفلتا،
بو سونسوز دریادا، من سنی گۆردوم .

ایندی کئچمه سه ده عؤمور نشعه لی،
عشقیمیزین قوی سؤنمه سین مشعلی،
بايرامعلی دئییر، عشقه دوشه لی،
هر گئجه رؤیادا، من سنی گۆردوم .

يئنه سن اولدون

احسن غير تينه ، آنام گلينى ،

دار گونده وفالى يئنه سن اولدون .

سون آدديمدا منيم مغرور كؤنلومون ،

مقصدى ، آمالى يئنه سن اولدون .

آدينى كؤكسونده بسله ينده من ،

هردن اينجيبن ده ، سسله ينده من ،

بو عشقين يولوندا بودره ينده من ،

عهديمين كامالى يئنه سن اولدون .

سنيبن وارليغيندا عادى حياتام ،

سونسوزلوق ايچينده بير كائناتام ،

بوخوما گيرميشدى مقدس آتام ،

اونون ايلك سؤالى يئنه سن اولدون .

حسرتى وار سندن اوزاق كؤنلومون ،

قايغيلار ائوينده قوناق كؤنلومون ،

زولفون زنجيرينه دوستاق كؤنلومون ،

آرزوسو ، خيالى يئنه سن اولدون .

كيم وئرسه عؤمرونو بير تميز آدا ،

محبت يولوندا قالماز پيادا ،

دئدين : - بايرامعلی تكدی دونيادا ،

بختيمين اقبالى يئنه سن اولدون .

سنی

بير زمان قوجالسام ، كئچسه ده ياشيم ،

سؤنمز محبتيم ، آغارسا ياشيم ،

سن منيم حياتيم ، عؤمور سیر داشيم ،

سانيرام پناهيم ، امداديم سنى .

يوز دويغو بزكسه بير صاف ديليه ،

ذره دوشسه ، تئز ياييشار ايپيه ،

سونسوز گؤيلر قدر سئويديم دئيه ،

بعضا آجيلاديم ، ياناديم سنى .

هر طالع دئينه اييلرم من ،

آجينى ، شيرينى دادميشام ائركن ،

خياليم گؤيلرده پرواز ائدرکن ،

گزديرير قوينوندا قاناديم سنى .

وارليغين عشقيمين تمناسيدى ،

گؤزلرين كؤنلومون اؤز دونياسيدى ،

اؤلونجه اوره ييم ياشاداسيدى ،

ايلك آديم اوزومو ، سون آديم سنى .

بايرامعلی دؤنمز اؤز عمليندن ،

سن دوشدون ياييما بختين اليندن ،

غيرت سيلينمزدير سنيبن ديليندن ،

سيناديم ، دار گونده سيناديم سنى .

اولموشام

من ائله کیمسه یم عاشقه بنزر،
کۆنلوم اهل حالدی، دیلیم دردسر،
سندن آیریلالی آ نازلی دلبر،
سئوگی سمالاری دانسیز اولموشام.

صداقتین تحفه سیدیر بو حالیم،
جان ائوینده سنینه دیر ووصالیم،
وارلیغینلا تاهاملانیب خیالیم،
عمانلار ایچینده سونسوز اولموشام.

نیتیمی یتتیرمه میش سونا من،
بیرجه اورک باغیشلادیم سنه من،
قبله گاهسان، سندن آیری یئنه من،
کافر کیمی دین - ایمانسیز اولموشام،

بیر نغمه دی اوره بیمین هر سیمی،
ائلر مجلسینده قورون کورسومو،
گلسین دئییم مجنونلارا درسیمی،

من عشقیمده چوخ آمانسیز اولموشام.

بایرامعلی یارانیددی دؤزومله،
صورتینی گزدیریرم گؤزومله،
مجلسلری بزه یر کن سؤزومله،
حسرتیندن پاسبانسیز اولموشام.

اولسون

من سنی پنهانجا سئویرم گؤزل،
سن اونو آشکار ائت - ائله اون اولسون.
کۆنلومون کۆنلوندن تمناسی وار،
قویما حسرتینله او کوسکون اولسون.

سنین سوراغیندا دالغالی کورم،
لال - دینمز کؤلگنجه آخیب گئدیرم،
اوز توتوب گؤیلره آلقیش ائدیرم.
بیز قوشا قاریباق، گون او گون اولسون.

بایرامعلی دئییر جوان چاغیمدا،
بیز گون نشانلاندیم سئوگی داغیمدا،
مقدس باغبان اول منیم باغیمدا،
سعادت باغچاسی نصیبین اولسون.

xxxxxx

من دئدیم: - پاییزدا گؤروشک بلکه،
سن دئدین: - تلسمه، قوی باهار اولسون
من دئدیم: - قورخودور بو هجران منی،
سن دئدین: - عشقیمیز سنه یار اولسون

من دئديم : - آيرىلىق چتىندى يامان ،
 سن دئدين : - عاشىقى ياشادار گومان ،
 من دئديم : - ئئىلە يىم ، اورە كدن اومان ،
 سن دئدين : - دۆزمە سە ، اونا عار اولسون .

من دئديم : - غربتدە سنسىز آغلارام ،
 سن دئدين : - سىررىنى پنەن ساخلارام ،
 من دئديم آدينا داستان باغلارام ،
 سن دئدين : - قوشما ياز ، بىر قاتار اولسون .

من دئديم : - بو عشقن مېن بلاسى وار ،
 سن دئدين : - بىلىرم ، چتىندى يوللار ،
 من دئديم : - ازلدن نامرددى اغيار ،
 سن دئدين : - نصيبين انتظار اولسون .

من دئديم : اليمە دىسېن اللرىن ،
 سن دئدين : - بو معنا درىندن درىن ،
 من دئديم : - گۆزومە باخسېن گۆزلىرىن ،
 خستە بايرامىلى بختيار اولسون .

xxxxxx

سن منىم عمانىم ، سونسوز عالمىم ،
 سنننلە باغلىدى شادلىغىم ، غمىم ،
 بايرامىن مبارک ، كۈنول ھەمدىم ،
 ھمىشە ، ھەر يىئردە اوزون آغ اولسون .

سعادەت قازان سن اولدوزلار سانى ،
 قىز بالان ناباتىن - جانىمىن جانى ،
 شادلىغىن بوروسون بوتون جھانى ،
 كدرىن سارالان بىر يارپاق اولسون .

ووصال نظرىنلە مقدس پىرم ،
 دالغالى قوينونا آخان بىر كورم ،
 نوروز بايرامىنى تبرىك ائدىرم ،
 يوز ايل بوندان بئلە جانين ساغ اولسون .

نوبارىم سن اولدون عشقن باغىندا ،
 عۆمور كتايىمىن ھەر واراغىندا ،
 اوجال زىروە لرە غيرت داغىندا ،
 بو گونلر بىز لرە بىر سىناق اولسون .

بايرامىلى بابا اولاندا بىر گون ،
 كۆوركلېك قلىمى آلاندا بىر گون ،
 بىزلرە قوجالىق قالاندا بىر گون ،
 اوغلون دا ، قىزىندا مېن بوداق اولسون .

بیر آنا منی

جانیم اولوب غم الینده پایمال ،

سن سوروشوب آختار ، بیر آنا منی .

یولوندا قوربانام وفالی دوستون ،

وفاسیز اونوتدو بیر آنا منی .

عارینی قانمایان اودا دا یانماز ،

سینم بو آتشی ، اودا دایانماز ،

سؤیله بیم دردیمی او دا دایانماز ،

گرکدیر ، آغلایا بیر آنا منی .

طیفیل کن اوزومه یاد ائله باخدی ،

غربتده گؤزلریم یاد ائله باخدی ،

چاغیر بايرامعلي یاد ائله باخدی ،

بلکه بیر اویانا ، بیر آنا منی .

بیر آتا

هر کیمسه نین ایسته یی وار دونیادا ،

مرد ایگیدلر مشتاق اولار بیر آتا .

کامل ضیاد گئجه - گوندوز اوو دیلر ،

نشان آلیب بره سینده بیر آتا .

هر جاییلیک ، نالاییلیک ندی ، نه ؟

عارف اولان هر مجلسده نه دینه ؟

حلال دولان ، قوللوق ائتسین نه دینه ،

تمیز ساخلا صاحب اولسان بیر آدا .

بايرامعلي بیر گون اولار یادلی ،

بو درد منی یا اؤلدورو ، یا دلی ،

اول گوندن حکم ائيله دی یاد الی ،

من ذیلی بسلمه دی بیر آتا .

هئی آتا

انسان عۆمرو امانتدیر دونیادا ،

بیر گون گئدر بیر گون گلر حیاتا ،

گلسه بره سینده اوولا اوزبه اوز ،

وورا بیلمز ناشی صیاد هئی آتا .

رحمتیمله من ده داغلار یارانیدیم ،

به باش ایدیم ، بیر کیمسه یه یارانیدیم ،

ازل گوندن بختی قارا یارانیدیم ،

ایشیم مشکل ، دلیلم دئییر: - هئی «آتا!»

بايرامغلی ، قهر - ظلمت یئریندی ،

یازیق جانیم ، آخیر قسمت یئریندی ،

نانجیین ، ناکسیندی یئر ایندی ،

قالمايیبدی اوزده آبیر ، حیا تا .

گۆزل لبه من

نه مدتدن بری قیلیمیردیم الفت ،

بیر ملک مثاللی گۆزلله ، به ، من ،

گوزار دوشدو احوالیمی سؤیله دیم ،

اوقایماق دوداقلی گۆزل لبه من .

طبییده یوخ علاج هر دردمنده ،

چکرم پنهنای هر دردی منده ،

انصاف ائيله ، قویما هر دردی منده ،

ساغالار سنایه نده ، گۆزل لب ا من .

ازل گوندن سئودیم درین کمالی ،

یار اینجیسه احوالیمی کیم آلی ،

بايرامغلی عهدہ یئتیب ، کام آلی ،

بیر گۆزل دلبردن گۆزل لب امن .

دردیسن، کۆنول

ایللرله جورونو چکدیییم گولو ،

سۆیله رقیبیلرمی دردیی ، سن ، کۆنول ؟!

گئجه - گوندوز قدیر بیلن همدمین ،

فیکریسن ، ذکر یسن ، دردیسن ، کۆنول !

یوز کشیکچی قویوب یار سینه سینه ،

کئچشن ده بارینی ، یار ، سینه - سینه ،

دئییردین باغبانام یار سینه سینه ،

ال اوزات باریندان در دی سن ، کۆنول .

زمستاندا چیخار اولساق بیر یایا ،

بايرامعلی ایستر عشقین بیر یایا .

سرو قامتیم واختسیز دۆندو بیر یایا .

اوپوت بو محنتی ، دردیی سن - کۆنول .

بیر سینه

عاشقلر ده اوج شئی جمع گرک اولسون

بیرسی سازدی ، بیرسی سۆزدو ، بیرسی نه ؟

اوغورلوق ائتمه سین شاعیرم دئین ،

شعر یازسین سینه سیندن بیر سینه .

باغبان اولوب باغچا سن اگر اکسن ،

بسله یه سن ، بئجره سن گرک سن ،

یاخشی دوستا یامان گونده گرکسن ،

قیمت قویسان بو سۆزلرین بیرسینه .

بايرامعلی آنلامازی نه دانلار ؟

هر جاییلار نه ائشیدر نه آنلار !

دینه بیلمز میدانیمدا نادانلار ،

یئر آختارار هر گۆرنده بیر سینه .

ساياسان

مرد ايگيدلر نه نشاندا بللي دي ،

عارفسنسه گرک دوغرو ساياسان ،

سخاوتده ، شجاعتده آد اولا ،

من سؤيله ييم ، سن آستاجا ساي آسان.

حلالسانسا وئرمه عؤمرون نه باده ،

نه شراب چک ، آل اليه نه باده ،

پيس آداما يون چئويرمه نه باده ،

بي ناموسو ، نانجيبي ساياسان .

بايرامعلي ازير ائيله اوخو نان ،

غم لشكري دلدی باغريم اوخونان ،

اي طالعي الاهيدن اوخونان ،

گئدرگيسن ، گونلريني ساياسان .

شيرين آلمادي

كؤنلوم آلالر مرد اليندن زهرمار ،

مخنث اليندن شيرين آلمادي .

نچه يار عاشقي قوجا دونيادا ،

فلكدن كاميني شيرين آلمادي .

فرهاد شيرين ديلدن شيرين يار دئدي ،

شيرين اول كونلومه ، شيرين ، - يار دئدي

ايگيد سن ، داغلاري ، - شيرين ! - يار ، - دئدي

شيرين ، دئييب گئتدي ، شيرين آلمادي .

بايرامعلي ، آل قسمتي اصيل كس ،

نامرديله الفتيني اصيل كس ،

خوش حالينا ياري اولان اصيل كس ،

يئديبي ، درديبي شيرين آلمادي .

آدینان

بیر شئیہ باغلیدیر کل - کائنات ،

او قرآن تک مقدس دیر ، آدی - نان ،

مرد ایگید لر قوی همیشه وار اولسون ،

گۆرمه میشم ایتیردی بین آدی نان .

حلالسانسا ، حلالداندأ حال - آنان ،

حلال اولسون حلال کسه حلال نان ،

حلال دولان ، قات مایانی حلالنان ،

ائل ایچینده تانین حلال - آدینان .

عۆمور کئچیر دولانديقجا هر آيا ،

قارا باختیم منی چکیر هارایا ،

بايرامعلی ، دارا دوشسن ، هارایا ،

«قارداش !» - دئییب چاغیر اونو ، آدین آن .

یارالار

خسته جانیم آیریلیغا دۆزرمی ؟

بو المیر ، یار ، جانیمی یارالار .

نالہ چکیر اود ایچینده باطنیم ،

خنجر آلیب باغیریم باشین یارالار .

بولبولونم ، گۆزل ، گولدن سن - گۆزل ،

جلاد کیمی جان آلیرسان سن گۆزل ،

کوسدورموشم ، گل باریشاق ، سن ، گۆزل

بیر عادتدیر یار کۆنلونو یار آلار .

بايرامعلی ، یاد بارینی دردی گل ،

وعده سینده غنچه گولون در ، دی گل ،

چکه بیلیم بو محنتی ، دردی ، گل ،

غورور ائيله بیر سینمده کی یارالار .

دۆنوبدور

دلی کۆنلوم سنی گۆرچک ، آی لالام ،
 هاوالانیب ذوالفقارا دۆنوبدور .
 نییه گئندن دولانیرسالان ، آی لالام ،
 اوزون مندن ، زولفو قارا ، دۆنوبدور ؟
 ئیله ییم ، اونوتدون منی ، ائله سن ،
 دیوانه تک تانییدیسان ائله سن ،
 بیر جلادا بنزه بیر سن ائله سن ،
 کیرپیکلرین «ذوالفقارا» دۆنوبدور .
 اوز توتوبان یالوارارام حیدره ،
 سن تئلینه هئی شاناچک هئی دارا ،
 بايرامعلی چکیلدیكجه هئی دارا ،
 قدايیلیب ، زولفو قارا دۆنوبدور .

منیم گۆیچه م

یئنه گلديم قوجاغینا ،
 حیران اولدوم بو چاغینا ،
 قوی ایسینیم اوجاغینا ،
 منیم عۆمروم - گونوم ، گۆیچه م .
 گونئییلرین سفره سردی ،
 قوزئییلرین لاله دردی ،
 سنسیز کۆنول غریب سردی ،
 دوشدو سنه یونوم ، گۆیچه م .
 طالعین محنتینده ییم ،
 بیر آرز داردا ، چتینده ییم ،
 چوخداندى حسرتینده ییم ،
 گل باشینا دۆنوم ، گۆیچه م .
 خیالیم کئچمیشه آخدی ،
 اؤتن گونلر چوخ اوزاقدی ،
 کۆنلومون پریشان واختی ،
 سن اولویسان اونوم ، گۆیچه م .

« قوملو بولاق » سىز سوزموشام ،

حسرت گۆلۈندە اوزموشم ،

غريپلىكدە چوخ سوسموشام ،

قوى دانىشىپ ، دىنىم ، گۆيچە م .

لالە لرە دىنىشمە يە ،

يارىيزىنلا سو ايچمە يە ،

چايلارنىلا گۆروشمە يە ،

درە لرە يىنىم ، گۆيچە م .

بايرامغىلى اۆز الينىن ،

بزر سنى سۆز الينىن ،

اىللر بىلىر ازلىنىن ،

سن منىم سن ، منىم ، گۆيچە م .

xxxxxxxxxxxx

سۆيە ، نىيە دومانلىدى زىروە لرین ، منىم گۆيچە م ،

بلکہ يئە اويانىدى دردسرين ، منىم گۆيچە م !

چۆزە لە مە سن شاعيرين غم گيلئىلى يادداشىنى ،

واخت اولوب كى ، باشىمىزا چوخ آتيدى ياد داشىنى

ايلک آدينى قايلاردان سىيبرماغا چالشييلار ،

سنى مندن ، منى سندن آيبرماغا چالشييلار ،

من اوتوروب ورقلديم تاريخلرى بو آجىغا ،

مين ايللرين گئرجينى كيم ساليدي دولاشيغا ؟

اولو بابام باهار فصلى ائلدىن - ائله كۆچن زامان ،

آستا - آستا بو يئرلردن كروان چكىب كئچن زامان ،

سرين مئھين يولچولارين تئللرينى داراياندا ،

يارپىزلارين پيالە تك سو ايچمە يە يارياندا

كۆنوللىرى اوخشايداندا چايلارينين زمزمە سى ،

قايلارلا دانىشاندا قارتالارين مغرور سسى ،

بوز بولاقلار داغلارينين گۆزو گيمى باخشاندا ،

كهليكلىرين نازلى - نازلى گوئيلردن آخشاندا ،

بوينو بوكوك بنفشە لر ال ائندە بو كروانا ،

بويلاندا لالە لرین قارا باغرى يانا - يانا ،

نرگيزلرين جلوە لنيب بزئندە مين ناز ايله ،

بولبوللرين جە جە ووروب اوخوياندا آواز ايله ،

ياشيل دونلو يايلاقلارين سفرە سيني سرن زامان ،

سيرا داغلار يولچولارا خئير - دعا وئرن زامان ،

دئيبيلر كى ، بو تصويرى سؤيلمكلە گلمز سايا ،

اولو بابام حئيران قاليب بو الاهی تاماشايا ،

نعرە چكىب : - دايانديرين كاروانيمي بو يئرلردە ،

سونرا اونون تئल्ली سازى ديلە گليب پردە - پردە ،

وصف ائديدى گۆردويونو « گۆزلمە » هاواسيندا ،

حيران - حيران قولاق آسيب اونا قوشلار يوواسيندا ،

دئییدی کی، بو یایلاغین سۆنمز اولسون اودو گرک،
 بئله گۆزل بیر مکانین «گۆیچک» اولسون آدی گرک.
 او گوندنده بو آد بوتون داغدا، داشدا سسلینیدی،
 عاشیقلارین نغمه سینده شیرین - شیرین سسلینیدی.
 او گوندن بو اولو بابام قوجاغیندا یووا سالیب،
 ایللر کئچیب، تاریخلرده «گۆیچک» آدی گۆیچه قالیب.
 آیلار، ایللر قوجاغیندا، شئنلیدی اوبالارین،
 سن ایستکلی ماحالیسان نوه لرین، بابالارین.
 آنجاق ثابت دایانماییب تاریخلرین محک داشی،
 ابسته ییبلر بیر چوخیلاری انکار ائده بو یادداشی.
 اوزانلارین عنوانینا شر آتیلارمختلر،
 ائلیمیزه داغ چکیدییر ساتقین اوزلو خیانتلر.
 سن نلره شاهد اولدون بو یوللاردا، منیم گۆیچه م!
 وخت اولدو کی، قوشا قالدیق انتظاردا، منیم گۆیچه م!
 نامرد قاینار سماواری کوره یینه باغلاياندا،
 یانان عاشیق اۆز دردینسی تئللی سازلا آغلاياندا.
 بو ناله نی ائشیدنده سن آغلادین، منیم گۆیچه م!
 ایگیدلری اوبالاردان سوراقلادین منیم گۆیچه م!
 سن آغلادین قوزئیینده، من بله ییمده،
 آما ناکام قالمادی تام او کۆرپه لیک دیله ییم ده،

گونلر کئچدی، من بویوردوم سنین دوغما قوجاغیندا،
 یادلار منی یاد بیلسه ده اۆز بابامین اوجاغیندا،
 حقیقتین محورینی یئر اوزوندن سیله بیلمز،
 صاف آلمازین قیمتینی ناشی صراف بیله بیلمز.
 سن منیم سن، من سنیم، آیریلمازیق، منیم گۆیچه م!
 توتقون عینین قوی آچیلین باخمایزیق منیم گۆیچه م!
 قوی پریشان ائله مه سین هر غملی شکسته سنی،
 بئله دومانلی گۆرمه سین بايرامعلی خسته سنی.
 قوی چکیلسین قارا بولود داغلارینین زیروه سیندن...
 تکی سسین آیریلما سین هئچ بیر زامان ائل سسیندن...

گوییچہ

عاشیقلا سؤزو ، صحبتی ،

شاعیر گوهر - کانی گوییچہ !

هاردا اولسام وطنیمسن ،

عومرومون حیاتی گوییچہ !

دره لرین درین - درین ،

صفاسی وار بو یئرلرین ،

گوهر کیمی سویون سرین ،

دردلرین درمانی گوییچہ !

گوزلرین صاف دیلکلی ،

اوغوللارین مرد اورکلی ،

سفره ن آچیق ، دوز - چورکلی ،

قارشیلار مهمانی گوییچہ !

ائله آختار قیسمتینی ،

اوجوز توتما قیمتینی ،

مردہ ائیلہ حورمتینی ،

آداملاری تانی گوییچہ !

ثروتیندی صدقلی ساز ،

حوسنوندن روحوموز دویماز ،

نادان اورک سنی دویماز ،

عارفلر میدانی گوییچہ !

حرام بییشسه اوجاغیندا ،

آغلایارسان او چاغیندا ،

کیم دوغولوب قوجاغیندا ،

حلال اولوب قانی گوییچہ !

بایرامعلی سؤز دوشنده ،

صحبتینی دوزر بنده ،

ناموس سنده ، غیرت سنده ،

سنین تایین هانی گوییچہ !

داغلار

باھار فصلى اكسىلمە يىر ،

گونئىلردن لالا ، داغلار ،

كى ائله بو گۆزلىك ،

سندە ھەر واخت قالا داغلار .

درە لردن كئچم يىر - يىر ،

گزم ، صحبت آچام يىر - يىر ،

چشمە لردن ايچم يىر - يىر

اليمدە پيالا ، داغلار .

يئنه نە مدتدن برى ،

دولانديقجا بو يئرلرى .

اورك ايستر علەسگرى ،

سندن خبر آلا ، داغلار .

كسمە كۆنلومدن گمانى ،

قوربانين ، نجفين ھانى ؟

وطندن نورس ايمانى ،

تكمى سالدین يولا ، داغلار .

بايرامغىلى دئير گئچك ،

يىر درماندى ھەر جور چيچك ،

وفان وارسا گل انجام چك ،

بو پريشان حالا ، داغلار .

xxxxxxx

چتین اولار سندن دوپام ،

ياشیم يئتسە يوزە ، داغلار ،

اؤر دردىمى اؤر سیررىمى ،

من آچمارام اوزە داغلار .

لالە ، بنفشە ندن درک ،

ممکن مودور بيرده گۆرک ؟

شعر نه دير ، شاعیر گرک ،

سنه داستان يازا ، داغلار .

سیره دالان اولار بيهوش ،

ھر قايدا اؤتر بير قوش ،

اورک ايستر قارىش - قارىش ،

گونئيلرى گزه ، داغلار .

آه چكرم سو دايانسين ،

سسلە يرم ائل اويانسين ،

مخنى اودا يانسين ،

باخدی يامان سؤره داغلار .

يئنه حاليم بئتر اولدو ،

قضا قهرى يئتر اولدو ،

بايرامغىلى گئدر اولدو ،

حلالليق وئر بيزه ، داغلار .

من

توکنمز سۆزوم ، صحبتیم ،
بیر عاشق سئودالیام من .
همی بیر کامل اووچویام ،
هم اۆزوم یارالییام من .

هر یاندان کسیلسه چارام ،
نامرده آغیز آچمارام ،
بی ناموسلا اولماز آرام ،
مرد ایگیدین قولویام من .

طرفدارام خالقا ائله ،
دوغرو سۆزه ، دوز عمله ،
هر ایشینی وجدان ایله ،
توتان بايرامعلی یم من .

منیم

آی عارفلر ، چوخ اوزوندور ،
بیلین ، قیل و قالیم منیم .
دوغرو سۆزه عادتکارام ،
یالان ییلمز دیلیم منیم .

بیر غواصام ، یثیریم دنیز ،
بیر عاشقم عهدینه دوز ،
بیر شاعیرم ، گنجه ، گوندوز ،
قرارسیز دیر حالیم منیم .

بیر پولاددیر ، اوزو دؤنمز ،
بیر آلوو دور ، کئچیب سؤنمز ،
بیر ترلاندیر ، گۆیدن ائنمز ،
عؤمرونده خیالیم منیم .

قلییم گمی ، کؤکسوم عمان ،
دوروب ساکت اولماز بیر آن ،
حؤکمونو دییشیب زمان ،
حقیقتدیر یولوم منیم .

سئویب سئچدیم بیر گۆزلی ،
آل یاناغی ، شیرین دیلی ،
آدیم خسته بايرامعلی ،
گۆیچه دیر ماحالیم منیم .

قويما

تورپاق ، سندن گيللى ليم ،
 بيزى آج قويما ، آج قويما .
 هئىچ بيلميرم كى ، نئيليم ،
 بيزى آج قويما ، آج قويما .

سنى کوتانلا اكرم ،

بولوندا زحمت چكرم ،

اوغروندا قان تر توكرم ،

بيزى آج قويما ، آج قويما .

باهار فصلى سولويارام ،

آلاغيني دارييارام ،

دۆرد طرفين قورويارام ،

بيزى آج قويما ، آج قويما .

آتالارين سۆزو حاقدى ،

كندلينين وارى تورپاقدى ،

دۆن عمانا پاييز واختى ،

بيزى آج قويما ، آج قويما .

بايرامغلى سيررين بيلر ،

روزيسينى سندن ديلر ،

دوست پيس اولسا ، دوشمن گولر ،

بيزى آج قويما ، آج قويما .

لووغانلسا

يار عاشيقي حسرت چكر ،

پروانه لر اودا يانسا .

جنون اولار دلى كۆنلوم ،

ليلي دئييب ، داغ دولانسا .

نامرد كئچسه اختيارا ،

ترلان محتاج اولار سارا ،

مرد ايگيد چكيلر دارا ،

گدا دوروب لووغانلسا .

محتاج اولسام تولكولره ،

ايسترم يئم اولوم شيره .

بايرامغلى دؤنر كوره

شاعير تبي دالغانلسا .

وطن ، سندن آيريلمارام

كئچسه ايللر ، كئچسه آيلار ،

وطن ، سندن آيريلمارام .

نه قدر جانيمدا جان وار ،

وطن ، سندن آيريلمارام .

فخر ائيلسم هنريمنن ،

الهام آلسام عمليمنن ،

اؤز خالقيمدان ، اؤز ائليمدن ،

وطن ، سندن آيريلمارام .

بیر ترلانام گۆیدن ائتمز ،

بیر آلووام كئچيب سؤنمز ،

بیر كسم كي ، اوزو دؤنمز ،

وطن ، سندن آيريلمارام .

هئي دئييرم دؤنه - دؤنه .

باغلايام داستان حوسنونه ،

تورپاغين عزيزدير منه ،

وطن ، سندن آيريلمارام .

وورغونام آيدين صاباحا ،

بايرامعلی اؤلمز داها ،

غربت ائلده دؤنسم شاها ،

وطن ، سندن آيريلمارام .

ايسترم

قوجا دونيا ، من كي ، سني ائله بيوفا گؤرموشم ،

چوخ دولانيب هر يانييني ، آما آرز صفا گؤرموشم ،

مرد ايگيده جانيم قوربان ، نامر ددن جفا گؤرموشم ،

بیر دفعه اعتبار ائديب ، ائيله كي ، وفا گؤرموشم ،

سيرريمي آچماغا ، آي دوست ، سني هر زمان ايسترم

قوی منی ناشی سانماسين سؤزه قيمت وئرمه ينلر ،

پشيماندى اؤز ايشيني احتياطلا گؤرمه ينلر ،

دئمه سين كامل باغبانام باغدان ميوه درمه ينلر ،

قوی صنعتکار آدلانماسين سؤز قدريني بيلمه ينلر ،

اونلارلا حساب چکمه يه چاغيريب ميدان ايسترم .

دله دوزلوق اياميدير ، وفا يوخدور انسانلاردا ،

ياخشي يامانا محتاجدى ، اوغرو كئفده ، دوغروداردا ،

عارف نادانان درس آليز ، مخنندى اختياردا ،

گول بولبوله حسرت قاليب ، فقط ترلان اولوب ساردا ،

بو ايشه انجام چکمه يه عدالت ، وجدان ايسترم .

حيات فاني ، عؤمور گؤدك . ساچلار ما دن دوشمه ميش
سينمده گنجليك هوسى . بادم اليمدن دوشمه ميش ،
نه قدر جانيمدا جان وار ، اؤز تاختيمدان من دوشمه ميش ،
سئوگى ، محبت كلمه سى هله ديليمدن دوشمه ميش ،
ويران اولموش جان ائويمه لايقلى مهمان ايسترم .

آهيم اربدر داغلارى ، جانيم اودا قالانديقجا ،
مجنونا ياس توتار كؤنلوم ، صحرالارى دولانديقجا ،
توكنمز دريايا بنزر ، شاعير تيم تالانديقجا ،
بايرامعلي قان آغللار ، يارالارى سولانديقجا ،
طبييه احتياجيم وار ، درديمه درمان ايسترم .

اولسون

اؤزگه بير تمناسى وار هر جانليني بو دونيادان ،
ياراسا ظلمت آرزولار ، لاجين ائمز سرت قايدان ،
بير قايدادير بايقوش آلير اؤز ذوقونو خارابادان ،
قارا قارغا قرار توتماز ، قارلى قيشى ايستر هر آن ،
بولبول اوتر هوسله كي ، قوى گول آچسين ، باهار اولسون .

بشردنه سئويپ سئچيلمك ازليندن بير عادتدير ،
عشقيدير اونون شهرتى ، محبت عؤمره زينتدير ،
محبندن محروم اولماق انسانليغا خيانتدير ،
يار يولوندا جاندا كئچمك ان بؤيوك بير سعادتدير ،
گر ك عاشقين صداسى بوتون عالمده جار اولسون .

گول قدريني سرچه بيلمز ، اودا يانان پروانه دير ،
سئوگيدير عؤمرون معناسى ، عشقسيز بشر افسانه دير ،
سن فخرائيله اؤز عشقينله ، قوى دئسينلر ، ديوانه دير ،
نادان آدام ، بيل ، وارليغين معناسينا بيگانه دير ،
آخى ، نئجه وورغون كؤنول محبتدن كنار اولسون ؟

اصلی اوچون یاندی کرم ، اولمادی دردینه چارا ،

« لیلی ! »- دئییب مجنون اولدو قیس ، دوشدو صحرالارا ،

بخش ائيله دی عالیم صنعان اؤز عؤمرونو نازلی یارا ،

بولبول ماتم توتوب آغلار ، گول میل ائدر اولسا خارا ،

گرک کی ، کامل صیادا تولک ترلان شکار اولسون .

فقط کوسکون طالعیمدن چوخدو منیم شکایتیم ،

مرد ایگیده حورمتیم وار ، نامردایله عداوتیم ،

سونسوز بیر عمانا بنزر سینمده سؤزوم ، صحبتیم ،

آدیم خسته بايرامعلی ، بیر دریادیر محبتیم ،

عشقیمیزین داستانینی یازماسام ، منه عار اولسون .

من

بیلمم هانسی دقیقه ده گلیمیشم جهاننا من ،

حکوموسوز قزمتده یم ، محبوسام زمانا من ،

بیر بی صبر وقرارام کی ، سوزومده مردانا من ،

مخننه ال آچارام دردیمه درمانا من

ال اوزوب قارابختیمدن ، کسمیشم گمانیمی ،

دوشمن خلوت دئیینه سین ، آشکار توکسون قانیمی ،

نامرد اولوم ، اسیرگه سم مرد ایگیددن جانیمی ،

یاخشی دوستا یامان گونده گئدرم قورباننا من .

ناشی غواص باش وورماسین ، کتچه ییلمز دریادان ،

لعل ایتیرر قیمتینی صراف اولسا هر نادان ،

کامل اوستا ییلدییینی قوی سؤیله سین آستادان ،

واختیمی صرف ائيله مرم هر جایی هزیانا من .

عارف قانان مجلسینده کل عالم جمع اولسا ،

یغیلسا شاعیر دئییلن ، اوردا دمامد اولسا ،

دریالاردان گؤهر سئچن کامل صراف کیم اولسا

قورخوم یوخدور ، چاغیرارام جمعینی میداننا من .

شاعیر اولان یالان بیلمز ، گۆردویونو دوز یازار ،
قوی دئییرم ، گۆرونمه سین ترلان اویلاغیندا سار ،
سۆزو اوجوز توتانلارلا چکمه یه حساییم وار ،
گدالارلا ایشیم یوخدور ، وورغونام انسانا من .

وطنیم گۆیچه ماحالی ، خسته بايرامعلی یم ،
تۆکنمز سۆزوم صحبتیم ، بیر عاشق سئودالی یام ،
پنهاندا درسیم آلمیشام ، علملردن حالی یام ،
شاعیر تبیم دالغالانیب ، دؤنموشم عمانا من .

منیم

بیر باغبانام ، غم نوبارلی ، خزان وورموش باغلار منیم ،
بوستانیم شاختا دیمیش ، بو سارالان تاغلار منیم ،
لاله سی نرگیزی سولموش ویرانه اویلاقلار منیم ،
کتچر گونوم ، چاتار واختیم ، یاش عؤمرومو حاخلار منیم ،
تزه لر کهنه دردیمی یارامدا کی اوخلار منیم ،
جانان یانان جان سیر داشیم جان ائویمی یوخلار منیم .

عاقللره مقصدیم وار چاتدیرماغا بو صحبتدن ،
زاهد لره درس وئردیم ، سۆز دوشنده قیامتدن ،
بلکه بیلیمیر نامرد فلک اولدوغونو اورک اتدن ،
من دئییرم دۆزه بیلمز ، پارچالانار بو دهشتدن ،
چکیلسه آغری داغینا سینمده کی داغلار منیم ،
جانان یانان جان سیر داشیم جان ائویمی یوخلار منیم .

قانانلارا عرض ائيله یم ، مطلبیمی دویماز ناشی ،
فلک مندن جدا سالدی بیر باجینی ، بیر قارداشی ،
بیر آغ بیر چک جگر پارام تورپاقلارین اوزوک قاشی ،
یئددی اوغول ماتمیندن قورو یوبدور گۆزوم یاشی ،
اؤلسم ، تنها مزاریمی ، گۆرن کیملر آغلار منیم ،
جانان یانان جان سیر داشیم جان ائویمی یوخلار منیم .

دئدی

من هجران آتینین باغیرینی یاردیم ،

باهاردا گوللرین سیرینه واردیم ،

نغمه کار بولبولون حالینی سوردوم ،

قوی بوتون فصیلر یای اولسون دئدی ،

همیشه ، هر یئرده توی اولسون دئدی .

بیر گۆزل جیرانین ایزینه دوشدوم ،

سئوگی بولاغینین گۆزوندن ایچدیم ،

یاریمین یولوندا جانیمدا کئچدیم ،

تویوموز اولورسا ، قوی اولسون دئدی ،

همیشه ، هر یئرده توی اولسون دئدی .

چوخدا کئچیرمه میش عؤمور یاشینی ،

دئدیم سوبایلین آتیم داشینی ،

بیر آغ ساققال چاتیب قالین قاشینی ،

مبارک ، مبارک آی اولسون دئدی ،

همیشه ، هر یئرده توی اولسون دئدی .

فیض یاب اولوردوم باهار چاغیندان ،

بنفشه ییغیردیم « صنعان داغیندان » ،

بیر گلین کئچیردی چای قیراغیندان ،

قوی جمعی سوبایلار بی اولسون دئدی ،

همیشه ، هر یئرده توی اولسون دئدی .

افعی دن می سوزن ساقیم ، غم داشیندان پیالم وار ،

قوی دینله سین ائلر منی ، سؤیله مزم کی نالم وار ،

سون امیدیم ، سون پناهیم نابات آدلی قیز بالام وار ،

قارا قاشلی ، آل یاناقلی ، سیاه زولفلو بیر لالام وار ،

آدی گلجک دلی کؤنلوم چایلار کیمی چاغلار منیم ،

جانداں یانان جان سیر داشیم جان ائویمی یوخلار منیم .

صبر ائت ، خسته بایرامعلی ، دوست آغلایار ، دوشمن گولر

دئیرلر کی ، اورک یانار ، سونرا گۆزدن یاش توکولر ،

یامان گونده گرک اولسون مرد ایگیدده اصیل هنر ،

جانیم قوریان آتالارا ، زر قدرینی زر گر بیلر ،

من عارفم ، عارف اولان خاطیریمی ساخلار منیم ،

یانان جان سیر داشیم جان ائویمی یوخلار منیم .

یغیلدی جمع اولدو سئون ، سئویلن ،

گنجلیک هوسیینن دانیشیب ، گولن ،

اصیل محبتین قدرینی ییلن ،

« گرک اوغلان قیزا تای اولسون دئدی ،

همیشه ، هر یئرده توی اولسون دئدی.

سئوگیدن کۆنلومون لالاسی گلدی ،

ایلکین التماسدان بوتاسی گلدی ،

قدرتدن مجنونون صداسی گلدی ،

لیلی ده عؤمرومه پای اولسون دئدی ،

همیشه ، هر یئرده توی اولسون دئدی.

خسته بايرامعلی آلدانماز وارا ،

جان قوربان ائيله ير بير نازلی یارا ،

سؤیله دیم سیرریمی آخان سولارا ،

عشقی قورومايان چای اولسون دئدی ،

همیشه ، هر یئرده توی اولسون دئدی .

دولانمازمی ؟

(فضولییه نظیره)

دردالیندن پایمالام ، جانیم اودا قالانمازمی ؟

نانجیین بد سؤزوندن دلی کۆنلوم بولانمازمی ؟

افزال قالیب مخنشده ، گوناھسیز لار شکایتده ،

زامان آدلی قزاماتدا ، شاعیر تبیم تالانمازمی ؟

درددیلیم دویسا همدم ، ایله ير ياراما ملحم ،

جانان اولسا وفادان کم ، آخیر عهدینی دانمازمی ؟

گل ، گل - دئییب آدیم باشی ، قوروماز گۆزومون یاشی ،

پروازلانیب کۆنلوم قوشو ، گولون دستینه قونمازمی ؟

من سئومیشم بیر گۆزلی ، دیسه اونا اؤز گه الی ،

مجنون اولوب بايرامعلی صحرالاری دولانمازمی ؟

دئيرلر

ديوانه كۆنول دۇنوبدو سرمسته ، دئيرلر ،
قهريله گولون بولبولو قفسده ، دئيرلر .

مئيسيز - مزه سيز نشته دويان عاشيق اولارمي ؟
غم يولچولاري غملي ده « شكسته » دئيرلر .

آلار جانيمي جمالي آدى ، كيرپيني خنجر ،
اوليلي مثال گيرسه اگر قصده ، دئيرلر .

مجنون سنه كيم اولدوغونو بيل گينن ، اي گول !
اثل ايچره منه بايرامعلي خسته دئيرلر .

اولدو

دوشدوم قضائين قهرينه ، يارب ، نلر اولدو ؟
عۇمروم باغينين گوللري واختسيز اۇلر اولدو .

دميرم ايلن زمستانيم گئتدى اليمدن !
باشدا ساچ آغاردان او گئدن كۆرپه لر اولدو .

نامرد فلكين حؤكمونه من نئيلىيه بيللم ،
غمين قيلينجي باغريمي قصدا دلر اولدو .

ايللرله گزيب اؤز درديمي خلوتي چكديم ،
آخيردا يئنه سيرريمي يادلار بيلر اولدو .

يامان گونومه ماتم توتوب آغلادى دوستلار ،
من خسته ني گؤرچك يئنه دوشمن گولر اولدو .

اولسون

معشوقه منه قاشلاری کامان گرک اولسون .

صراف گۆزومه سئمه لی جانان گرک اولسون .

یارین یولوندا اؤز جانینی بخش ائدر عاشق ،

جانیم دا منیم جانانا قوربان گرک اولسون .

مردانه لیین قدرینی بیگانه نه بیلسین ،

انسانلیق ایله عمر ائدن انسان گرک اولسون .

ترلان خیالیم بیر داها تنهالیغی سئومز ،

یاری دیله رم ، کؤنلومه مهمان گرک اولسون .

بايرامعلی یم ، محبتین خسته سییم من ،

طیب چاغیرین ، دردیमे درمان گرک اولسون .

اولماسین

باغچادا گوللر بولبولسوز ، بولبول باهارسیز اولماسین .

هئچ بیر انسان آرزو - کامسیز ، هئچ انسان یارسیز اولماسین .

صیاد کؤنلوم اؤز تورونو یئنه قوروب داغ دؤشونده ،

تولک - ترلان سوراغیندا اووچو شیکارسیز اولماسین .

لعل ایتیرر قیمتینی دیل بیلمز نادان یانیندا ،

قیمتلی گؤهر صرافسیز ، صراف بازارسیز اولماسین .

عشقیمی جوابسیز قویدو ، رقیبلر گولدو اوستومه ،

گؤروم کی ، وفاسیز گولو عؤمرونده خارسیز اولماسین .

گؤزللرین سراغیلا سرمست اولوب بیگانه ده ،

چاره قیلسین بايرامعلی دردینه ، عارسیز اولماسین .

اولسا

يارب ، آچارام اؤز سيرريمي بير قانان اولسا ،

جاندان يانانيم ، حاليم اوچون باغري قان اولسا .

سينمه كي داغلار داها درمانلا ساغالماز ،

افسانه سؤزدور عشق اهليني دانلايان اولسا .

گوروم بئله نامرد فلکين چرخيني دؤنسون ،

اودلارا يانار کيمسه مني آنلايان اولسا .

شادليقدان اوزاق گشت ائديرم غملر ايچينده ،

سئلر آپارار حاليم اوچون آغلایان اولسا .

قور تارمادی بير بايرامعلي قهر — غضبدن ،

داستاندير منيم قيل وقاليم ، باغلایان اولسا .

تاپيلماز

ويرانه قالان کؤنلومه مهمان دا تاپيلماز .

روحوما قاناد وئرمه يه ترلان دا تاپيلماز .

اؤز عهدينه ، پيمانينا دوز آزدی جهاندا ،

عشقين تمیزی هر يئنن انسان دا تاپيلماز .

لهجه سی شیرين نه چوخدو عالمده گؤزللر ،

ناموسلو گؤزل هر زمان هر ياندا تاپيلماز .

سئودايا دوشمه ، عاشيق ، اگر بختين کمديرسه ،

ايللرله گزسن ، بيل ، سنه جانان دا تاپيلماز .

بير درد بيلن ، حال دويانين خسته سی يم من ،

بايرامعلي نين دردینه درمان دا تاپيلماز .

آيريلماز

بیر قایدادی گوموش کمر او نازک بئلدن آیریلماز ،
نه باغبان باغچاسیز یاشار ، نه بولبول گولدن آیریلماز .

بیلمم نه دن پریشاندی سئوگیلیمین سیاه زولفو ،
عشوه لی ، نازلی گۆزلین شانه سی تئلدن آیریلماز .

قرآندا جنت ، دئییرلر ، ملکلرین مسکنیدیر ،
دوניה سئونلر اوچوندور ، سونالار گولدن آیریلماز .

منیم عشقیم بیر عمانسا ، محبتیم بیر عالمدیر ،
بیر آن بو ناتوان کؤنلوم اوشیرین دیلدن آیریلماز .

من عاشقم ، یارانمیشام عشقیمه خدمت ائتمه یه ،
اؤلر خسته بايرامعلي ، سئچدی یی گولدن آیریلماز .

کوسموشم

یئنه توخونوب قلبیمه اختیاریمدان کوسموشم ،
قوینو گولشنلی باغیمدان ، اول باهاریمدان کوسموشم .

سئوینمه سین قوی رقیبلر ، اؤزگه سینه نه دیر دخلی ؟
اؤز سئوگیلیم ، اؤز جانانیم ، اؤز نگاریمدان کوسموشم .

چوخ گزمیشم صیاد کیمی او آهونون سوراغینی ،
تاپمیشام ، سونرا نییه اول شکاریمدان کوسموشم ؟

یاییلیب عالمه عشقیم ، مشهور جهان اولموشام ،
مطلب دویوب دیل آنلاماز اول دلداریمدان کوسموشم .

بايرامعلي ، پنهان ساخلا اؤز سیررینی اوره بینده ،
سونرا اغیار خبر توتار کیم ، من یاریمدان کوسموشم .

منىم

آشيب داشير يئنه درديم ، اودا يانار جانيم منيم ،
دونيادا انسان اوغلونا قالماميش گومانيم منيم .

گئن گونومده « جان » دئينلر ، دار گونومده ايتير اولموش ،
بير قايىمى آچان يوخدور ، كسيليب مهمانيم منيم .

طالع مندن قصاص آليز ، يا غير قصدى مى واردير ؟
قوى اولسون ، عؤمرومه بسدير لکه سيز وجدانيم منيم .

جان وئررم مرد - مردانا بولوممارام تمنادا ،
اگر اولسا مخنشين الينده درمانيم منيم .

بايرامغىلى نامرد اولسون الفت قيلسا نامردايله ،
مرد ايگيدىن ميدانيندا حلال اولسون قانيم منيم .

منى

بير زمانلار اوخشاياردين بير ياشيل چمنده منى ،
ايندى نيه يان كئچير سن ، گولوم ، هر گورنده منى ؟

اؤزگه سئودايا دوشوبسن ، چوخدان دويوب ائشيتيميشم ،
اغيارلا الفت قيليرسان ، قويوب يامان گونده منى .

حسرتيندن گئجه - گوندوز اود قالانيب وارليغيما ،
گول بولبولو حسرت قويوب ، نازلى جانان سن ده منى .

سنله بير جه آنليق عؤمروم سنسيز يوز ايلدن ياخشيدير ،
دوغراسالار « اوف » دئرم ، ليندن امنده منى .

بايرامغىلى مجنون كيمي آيريلمايير صحرالاردان ،
بئتر ائيلميسن ، بئتر ، ديوانه لردن ده منى .

نىلىرم

طېيىم ، سن ئىلمە سن دردىمە چارە ، نىلىرم ؟
فرمان وئريب ، عاشىقنى چكسن دە دارا ، نىلىرم ؟

ال - آمان سرو روانىن ، ال - آمان شەلا گۆزۈندىن ،
بىر باخىشدا يۈز جان آلان نازلى نگارا نىلىرم ؟

ئىلە نازلى گۆزلىرى من كى باغرى داش گۆرمۈشم ،
اۋزو مەرھەت قىلمازسا ، سئوگىلى يارا نىلىرم ؟

بايرامغىلى صياد اولموش بىر جىرانىن سوراغىندا ،
كئچرسە ياد برە سىندىن ، دوشمىسە تورا ، نىلىرم ؟

من آتايام

من آتايام ، اوجالىقدى آتالارىن ووقارى ،
ھەر باغبانا شىرىن اولور اۋز باغىنىن نو بارى .
بالا سۆزو بىر شىكردى آتالارىن دىلىندە ،
وارلىغىنىن عوضىدى عۆمرون اۋتن ايلىندە .
بو معنا چوخ مقدسدى ، بو معنا چوخ درىندى ،
ياقىز اولسون ، يا دا اوغلان ، اولاد ئىلە شىرىندى .
اوغول ، - دئدىم ، جان ائوئىمدە چىچك آچدى آرزولار ،
قىزىل خطلە تىزە لىندى طالعىمدە يازىلار ،
اوغول ، - دئدىم ئىلە بىلدىم قوت گلىدى قولوما ،
الاھىدن پاى وئرىلدى ، نور الندى يولوما .
اوغول ، - دئدىم ، دوشمىمىن خنجر باتدى گۆزۈنە ،
ئىلە بىلدىم جان وئرىلدى شىرىمىن ھەر سۆزۈنە .
اوغول ، - دئدىم ، گولوشلىرىم گۆزلىرىمدىن اوخوندو ،
ئىلە بىلدىم بو آد منە اورە بىمىدن ياخىندى .
اوغول ، - دئدىم ، سانكى عۆمروم نىچە عۆمور ياشادى ،
ئىلە بىلدىم عنوانىمدا زىروە لىر لە قوشادى .
اوغول ، - دئدىم ، شاعىر كۆنلۈم ئىنە گلىدى الھاما ،
ئىلە بىلدىم ئىنىلىزم ، داغ سۆيكنىپ آرخاما .

اوغول ، - دئديم ، پارداقلاندىم ، شوقە گلدىم بو آددان ،
 غئير تيمىن قالاسىنا چىر چكدىم پولاددان .
 اوغول ، - دئديم ، صداسىنا آرخالاندىم بالامىن ،
 آل ياناغى شعلە ساچدى ، اوزو گولدى لالامىن .
 اوغول ، - دئديم ، يئنه مېن قات شيرىنلشدى اورە يىم ،
 دئديم ، اودور بازو بندىم ، دئديم اودور گرە يىم .
 - بس قىز نئجە ؟ - بىردن بىرە اورك وئردى سؤالى ،
 دئديم ، اولاد ازلىنىدن آيرىلمازلىق تمثالى .
 اگر اوغول آرخادىرسا ، قىز دىر عۇمرون زىنتى ،
 تكى اونون گۆيلەر قدر تمىز اولسون عصمتى .
 قىزى قىزىل بوخچاسىنا بىنرە دىيدى بابالار ،
 عاقىللار دۇنياسىندا بو حكمتىن يىئرى وار .
 بىر گون عۇمروم قوجالاندا ، گنجلىك مىندن كوسىندە ،
 بىر گون دىزىم تىترە يىندە ، بىر گون اليم اسىندە ،
 دوزدو ، اوغلو سورشاقاق دىل جوابى حالىمى ،
 آمما قىزىم چكچكدى منىم قىل وقالىمى .
 آنام اولوب قوللۇغومدا دوراچاقدى قىز بالام ،
 باجىم اولوب ، احوالىمى سوراجاقدى قىز بالام .
 جوانلىغىن حسرتىن تىترە يىندە اورە يىم ،
 چارپايىمى ترك ائتمە ين قىز اولاجاق گرە يىم .

بىر گون اوغلو تاپتومو گۆتورنىدە چىيىنە ،
 منە قىزىم آغلاياچاق ، قارا گئىب اينىنە .
 باهم اولوب آناسىن آيرىلىق سىر داشىيانان ،
 مزارىمى سولايچاق گۆزلرىنىن ياشىيانان .
 اوغول منىم اوجاغىمدا ياندىراندا اودومو ،
 هاردا اولسا ، قىز چكە جك شىرىن - شىرىن آدىمى .
 بو سىبدن « اولاد » سۆزو آيرىلمازدى دۇنيادا ،
 شاعىر قلىم ازلىنىدن منتظردى بو آدا .
 يئنه منىم دلى كۇنلوم گىلئىلدى آستادان ،
 آهستە جە خبر آلدى بايرامغىلى خستە دن ،
 دئدى ؛ - شاعىر ، آنلايىرام سۆزونىدە كى حكمتى ،
 آمما آتا گۆرموشم كى ، چوخدو دردى محنتى .
 آتا گۆردوم - بئش اوغلو وار ، سونسوزاوندان ياخشىيدى ،
 آتا گۆردوم - بىر اوغلو وار بختورلىك ناخشىيدى .
 آتا گۆردوم - زحمتىن داغ يارىيدى دۇنيادا ،
 آمما اولاد ناخلفدى ، لايىق دئىل بو آدا .
 آتا گۆردوم - اولاد اوچون شاملار كىمى يانىيدى ،
 فقط اولاد بۇيۇنىدە بو ائىلىمى دانىيدى .
 آتا گۆردوم - دريالاردان گۆهر سئچىر كمالى ،
 آمما اونا قاخىنچ اولوب بد اولادىن عملى .

بیر نیسگیللی آتا گۆردوم، قاپیسینی آچان یوخ،
 یاتاغیندا خسته یاتیر، اطرافیندان کئچن یوخ.
 آتا گۆردوم - ائل یولوندا اؤزو غیرت قالاسی،
 آما اوددان کول تۆره ییب، شرفسیز دی بالاسی.
 آتا گۆردوم - زر دوزوبدو اولادینی - تئلینه،
 لاکن اؤزو قوجالاندا باخیب یادلار الینه.
 بۆیونده گرک اولمور آتاسینا هر اولاد،
 چوخلارینا قسمت اولمور بو دونیادا یاخشى آد.
 دئدیم: - سن ای دار گونومده اعتبارلی اوره ییم،
 زمستانلار توفانیندا ایلک باهارلی اوره ییم.
 سؤیله دیین حقیقتدیر، حقیقتله وارام من،
 باخ، دنیانین بو ایشیندن بی صبر وقرارام من.
 حال اهلینه قسمت اولسا، جیر آعاجدان نه درسین؟
 باغبان او وخت سئوینر کی، اکدییینی بئجرسین.
 گرک اولاد اوجا توتسون آتاسینین آدینی،
 یاخشى سئچسین بیر - بیریندن یاخینینی، یادینی.
 گرک اولاد ایتیرمه سین زحمتینی آتانین.
 عۆمور بویو عزیز توتسون حۆرمتینی آتانین.
 الاهیدن بیر آرزوم وار، یئتسین منیم دادیما،
 اولادلاریم بۆیونده لایق اولسون آدیما.

دیلنچی نین حکایتی

بیر یای گونو خیالیملا همدم اولوب یول گئدیردیم،
 دردلریمی یادا سالیب اوره ییمه یوک ائدیردیم.
 نه قوشلارین نغمه سینى ائشیتمه یه حالیم واردی،
 نه ده کۆنلوم قیزیل گولون باغچاسیندا اختیاردی.
 سانکی بوتون وارلیغیملا اؤزلویومه قاپیلیمیشدیم،
 یاکیمسه سیز بیر داش ایدیم، قایالاردان قوپولموشدوم
 ائله بو وخت بیر سس منى آيیردی اؤز خیالیمدان:
 «یولچوقارداش، کمک ائله، رحمین گل سین بو حالیمدان
 گۆزلی کور دیلنچی یم اولانیندان ال توت منه،
 اوز چئویریپ دعا ائدیم یارادانا دؤنه - دؤنه ...»
 یئرمه دی آياقلاریم، آغری کئچدی اوره ییمدن،
 نه ییم واردی وئردیم اونا، پئندیریمدن، چۆره ییمدن.
 قپیک - قوروش یولومودا قویدوم قابر اللرینه،
 سونرا توتوب قوللاریندان چکدیم اونو بیر سرینه،
 دئدیم: «منده یورولموشام، گل اوتوروب صحبت ائدک،
 بو دنیانین ایشلریندن بیرر - بیرر غیبت ائدک».
 یول کنارى، داش اوستونده بیز اوتوردوق اوز به اوزه،
 دئدیم: «من بیر قلیان چکیم، سن بیرینجی باشلا سۆزه،
 سؤیله گۆروم، بینادانمی گۆز لرینین نورو بوخموش؟

سونرا دانمی طالعینین کوماسینی فلک بیخیمیش ؟ ...
 سینه گردی یازیق قوجا، کؤکس اؤتوردو چوخ دریندن ،
 ائله بیل کی ، داغلار اونون یوک توتوموشدو کدریندن .
 دئدی: «یوخ ، یوخ آنام منی دوغمامیشدی گۆزلری کور
 سونرالاردان نامرد فلک من ذلیلله قوروبدو تور .
 جوانلیقدا احتیاجدان بی یایندا نؤکر ایدییم ،
 اؤز قایغیمی اوره بیمده پنهان - پنهان چکر ایدییم .
 فقط گۆزل یاراشیغیم ، چنار کیمی بویوم واردی ،
 کندين جمعی گۆزللری تاماشا ما بیغیلاردی .
 آما اونون هامیسیندان گۆزل ایدی بیین قیزی ،
 یقین کی بیر بی اوغلونون اولاجاقدی بخت اولدوزو .
 منیم گیزلی محبتیم چئوریلیمیشدی نیسگیللره ،
 قورخوردوم کی ، دویان اولار ، گتیرمیردیم هئچ دایلمه .
 نوکر کیمدی کؤنول وئرسین بی قیزینا او زاماندا ؟
 گورونمه میش ایش اولاردی یئر اوزونده ، آسماندا .
 آمان آللاه ! سن دئمه یین ، قیزدا منی ایسته ییرمیش ،
 اودا گیزلی دونیاسیندا منه کؤنول بسله ییرمیش ... »
 صحبتینین بو یئرینده او دؤزمه ییب آغلا ییردی ،
 سانکی مجنون لیلی سی نین ماتمینی ساخلا ییردی .
 دئدی : « بیر گون عشقیمیزدن هر بیریمیز خبر توتدوق
 زمانه نین قانونونو جوانلیقدا بیز اونوتدوق .

اوقیزمنه اورک وئردی ، - دئدی ، - قورخما قاچیرت منی
 بیر کیمسه سیزداغ دؤشونده مسکن سئچک بیژمئشه نی
 محبتله عؤمور سورک کیمسه سیزلر دیاریندا ،
 یوخسا بیزیم بو عشقیمیز سولار عؤمرون باهاریندا » .
 من کیشییدیم ، فقط منه بو سؤزلری قیز دئییردی ،
 - سئویرسنسه ، یامان گونده هرچتینه دؤز ، - دئییردی .
 بو غیرتین قاباغیندا « یوخ » دئمکدن اؤلوم خوشدو ،
 گنجلیمیم قوه سیینن داماریمدا قانیم جوشدو .
 آیلی ، سرین بیر گئجه ده توتدوم قیزین اللریندن .
 یازیق جانیم نلر چکدی عؤمرون آغیر ایللریندن .
 بیز داغلاری ، دره لری کنجیب گئتدیک بیر دیارا ،
 فقط منی نامرد فلک یارادییمیش بختی قارا .
 ائله کی بی خبر توتوب اؤز قیزینین قاچدیغیندان ،
 پولاد زنجیر گمیریرمیش حیرصی آلوو ساچدیغیندان ،
 آتیلاری گؤندردی کی ، هر طرفه سوراق سالین ،
 یولچولاردان ، چوبانلاردان ، سیاحلاردان خبر آلین .
 نوکری ده تئز گتیرین حضوروما قولو باغلی
 گرک قالسین او قودورغان عؤمور بویو سینه داغلی .
 تاپیب بیزی گتیردیلر بیر گون بیین قاپیسینا ،
 آرتیق خبر یاییلمیشدی کند اهلینین هامیسینا .

منى كندىن اورتاسىندا بىر آغاچا باغلادىلار ،
 اول - اول بدنمى قىزمار شىشلە داغلادىلار .
 سونرا بىين بۇيوك اوغلو قاباغىمدا قىلىنچ چالدى ،
 « بو كۆيى اۆلدورومو ؟ » آتاسىندان خبر آلدى .
 بى چىغىردى : اۆلدورمە بىين بو كۆيىين بالاسىنى ،
 كۆر ائلە بىين گۆزلىرىنى ، آغلار قويون آناسىنى .
 اگر اۆلسە بودونىيادان راحت اولار اونا قىبىر ،
 بىچاق آلىن الينىزە بىكلرىن اويون بىر - بىر .
 قويون بىردە بى قىزىنا گۆزدىكمە سىن بو قودورموش ،
 يىيىب منىم چۆرە يىمى ، سونرا منە لكە وورموش ...
 « ياخشى ! » دىيىب ، بىين اوغلو ، ساغ الينە بىچاق آلدى ،
 ائلە بىل كى ، گۆزلىرىمى ققىل شاھمار ايلان چالدى .
 « اوف » - دئمە دن نامرد اوغلو بىكىمى اويوب تۆكدو ،
 اوزامانندان وارليغىما ابدىلىك ظلمت چۆكدو .
 ھلە گىتمىر قولايغىمدان جماعتين فرياد سسى ،
 يئرى - گۆيو ياندىرىردى آدمالارين آھ - نالە سى .
 اوجا بويلو جوان ايكن ، باخ ، ئلە جە عليل اولدوم ،
 دوشدوم دىلنچى كۆكونە ، بىر علاجسىز ذليل اولدوم .
 عزيز قارداش ، اينجىمىين توك اورتىدن بو صحبتدن ،
 منىم باخ بو كور گۆزلىرىم نشانە دىر محبتدن ... »

تمام ائديب صحبتىنى ، كۆكس اۆتوردو يئنە قوجا ،
 دىدىم : « يامان تاثير ائتدى حكايتىن منە ، قوجا !
 سىين حيات تارخچە نىن نئجە غملى كتابى وار ،
 اورە يىم تك اورە يىنين عذابلارا چوخ تابى وار .
 اگر تانىماق اىستە سن ، بايرامغىلى خستە يىم من ،
 باغىشلا كى گئدرگىم ، ھلە ليك يول اوستە يىم من .
 آما منىم بىر سۆزومو ياخشى ساخلا سن يادىندا ،
 محبتىن گوناھسىز دىر سىين سونسوز فريادىندا .
 لعنت ، ائلە زمانا كى ، كور ائلە دى چوخ گۆزلىرى ،
 گدالارىن قاباغىندا آغلالتدى ار اوغلو ارى .
 لعنت ، ائلە زمانا كى ، زحمت چكن ھى آج قالدى ،
 ياخشى بىسە ، دوز ايرىيە ، مرد نامردە محتاج قالدى .
 لعنت ، ائلە زمانا كى ، زنجىرلە دى محبتى ،
 نادانلىغا ميدان آچدى ، اوجوز توتدو شرافتى .
 لعنت ، ائلە زمانا كى ، كاسىيلىغى غىيىب ساندى ،
 نۆكر تۆكدو آلىن تىرى ، بى وارينا آرخالاندى .
 لعنت ، ائلە زمانا كى ، بوخوولاندى حاققين سسى ،
 نئچە عاشىق ناكام قالدى ، سوسدو عشقين ترانە سى .
 بو سبىدن قوى ياشاسىن ، قوجا ، سىين محبتىن ،
 قارا ، اسكى زمانە يە تھمت اولسون بو نفرتىن ... »

دوستوما جواب

بیر دفعه دینله دیم دوستومو ، فقط ،

سوروشدو کی مندن ، ندیر حقیقت ؟

دویغوم بو مطلبدن قاچا بیلمه دی ،

دئدیم : نجه یعنی حقیقت ندی ؟

حقیقت کمالین ایلک بزه ییدی ،

حقیقت هر نسلین گلجه ییدی ،

حقیقت آرتیریر عؤمرون بارینی ،

وجدانین سون آندا اختیارینی .

حقیقت یاشادیر اصیل صنعتی ،

حقیقت دوغورور ابدیتی .

حقیقت اولماسا ، حؤرمتده اولماز ،

یاخشیا ، یاماناقیمتده اولماز .

حقیقت وارلیغین یاراشیغیدیر ،

دوستلوق مجلسینین ایلک عاشیغیدیر .

اودور هر کلمه نین دیانتی ده ،

اودور مبارزلیک متانتی ده ،

اودور سؤز باغینین ایلکین باغبانی ،

اودور ایگیدلیگین اصل میدانسی .

اودور عاشققلره عشقی آندیـران ،

تمیز محبتـه آرـخـالاندیران .

حقیقت اولماسا ، گولمز کؤنوللر ،

حقیقت اولماسا ، آغلايار ائللر .

اودور انسـانلیغین علویتـی ده ،

اودور یاخشـیـلیغین صداقتـی ده .

اودور آیـیرـد ائـدن آغـی قارادان ،

فقیرین ، گوجسوزون دادینا چاتان

حقیقت اولماسا یاشاماز کامال ،

دیشـر دونوـهـر تمیز آمال .

سؤزده بیر ، ایشده بیر الی ایریلیر ،

دوغـرو دانیشـانین اوسـتونه گولر .

گونشده پای وئرمز قارارلیقلارا ،

بیر ووصال قاپیلار مین انتظارا .

لقمان خسته سینہ درمان ائیلمز ،

شاهید گۆردویونو دوغرو سؤیلمز .

حاکیم گوناھسیزی گوناھلان دیرار ،

معلم شاگردی ترسه قان دیرار .

اونونلا دؤیونسه قلبی زمانین ،

بیلیئر قیمتی اصیل انسانین .

عاغیلا پایلنار واردا ، دؤلتده ،

عاغیلا اؤلچولر اصیل حورمتده .

کیشیلر نادان ااصلا ایلمز ،

گوجلو غره لنمز ؛ فقیر دؤبولمز .

اودور کی ، حقیقت چوخ مقدس دیر ،

سانما سؤزلریمی عادی هوس دیر .

خسته بایرامعلی سؤیله میر عبس ،

اونسوز یئر اوزونده پاشایا بیلمز .

چونکی قوروموشام من حقیقتی ،

اودور حیاتیمن ایلکی من نیتی .

ناراحتدير اوره ييم

«دونيا»

تاريخيني سؤيلمكله قورتارماز ،

گۆروبسن چوخ بئله زامانا دونيا .

عاقيلسن ، عاجيز سن ، سيررى پنھانسان ،

دادسينين اليندن ، آمان ، آدونيا .

ناراضى قايدير گلن مهمانين ،

ديشيره ايلقارين ، عهد- پيمانين ،

وارمى حكرانين ، شاه مردانين ،

وارمى فرمانيني يازان ، آدونيا ؟

كؤنوللر دويمايان عجب چاغين وار ،

شيطانسان ، گولدوروب آغلاتماغين وار ،

اوره ييمده داغلار قدر داغين وار ،

سن نئجه قالمادين ويرانا ، دونيا .

کیمسه يه باج وئريب سن باج آلمادين ،

محمدہ ، سليمانا قالمادين ،

قرينه لر كئچدى ، هئچ قوجالمادين ،

يئنہ ده جوانسان ، جوان ، آدونيا .

ائله كى دؤنورسن غم اطاغينا ،

هئچ باخميرسان قاراسينا ، آغينا ،

بير يانين بنزه بير جنت باغينا ،

بير يانين غرق اولور دومانا ، دونيا .

بير يانين زمستان ، بير يانين باھار ،

بير يانين گول - چيچك ، بير يانيندا قار ،

کیمسه گۆرمه يبيدير سن ده اعتبار ،

سالما زاواليني كامانا ، دونيا .

کیمی نين بختيني گول ائيلييرسن ،

کیمی نى يانديريب كول ائيلييرسن ،

سن مردى نامرده قول ائيلييرسن ،

باخميرسان ياخشيا ، يامانا ، دونيا .

سنه بایرامعلی بورجلودور بیر جان ،
اونسوزدا الیندن قورتارماز انسان ،
هله آچیلمامیش باغلی بوخچاسان ،
سیرریندن باش آچماز انسان ، آدونیا

xxxxxxxxxxxx

اوشیتمز کیمسه نین آه - فریادینی ،

باخماز نه خواهیشه منته دونیا ،

چکر امتحانا هر اولادینی ،

سالار مین عذابا ، زحمته دونیا .

قایالی داغلاری قارتالار اوخشار ،

گۆیلره باخدیقجا خیالیم چاشار ،

شاعیر هر داشینا مین داستان قوشار ،

بزه نیب دؤننده جنته دونیا .

بعضاً سئویندیرر مهربان کیمی ،

بعضاً قفیل چالار بیر ایلان کیمی ،

گاه قورار ، گاه بیخار بو دوران کیمی ،

باخماز نه خطیره ، حورمته دونیا .

خسته بایرامعلی اعتبار گؤرمز ،

کیمی باغ بئجرر ، بارینی درمز ،

یاشاماق عشقینی هئچ نیه وئرمز ،

باغلیدیر حیاتا ، اولفته دونیا .

دونيادا

كۆنول نئچه - نئچه شاهنشاهلارين ،
 قالماييب ابدى تاختى دونيادا .
 انسان وارليعينين شهرتى ، شانى ،
 آنجاق عدالتدى ، حاقدى دونيادا .
 دورانين كئچمه مېش . دمامد ائيله
 نه چوخ كدرلنيب ، نه ده غم ائيله ،
 ساغالماز يارايا يوز ملحم ائيله ،
 اولاجاغا چاره يوخدو ، دونيادا :
 عؤمرون معناسيني بيليرسه انسان ،
 گرک حاكيم اولسون قليينه وجدان ،
 گلجك نسلينه ياخشىليق قازان ،
 بوش يئره كئچير مه واختى دونيادا .

كسيلر قيسمتى حاقدان ، وئريلمز ،
 ايگيد گؤزدن دوشر ، قدرى بيلينمز ،
 داغدان قالا قورسا ، گؤزه گؤرلونمز ،
 اولماسا بير كسين باختى دونيادا :
 نئيلىرم گؤزومده قالسا مورازيم ،
 پنهندا يازيلىب آلنيما يازيم ،
 اؤزگه منتيني چكمك نه لازيم ،
 بايرامعلي بير قوناقدى دونيادا .
 ...
 ...
 ...
 ...

« بالالا »

قىز اولور آتايا اوركدن يانان ،
 بدنده قولومون بيريسن ، بالالا .
 ائويمين بزه يى ، گولو ، چيچه يى ،
 توكنمز ثروتى ، واريسان بالالا .
 سن منيم حياتيم ، سن منيم قانيم ،
 اومودوم ، توتاريم ، دينيم ، ايمانيم ،
 سن منيم جيهه ريم ، سن منيم جانيم
 سن منيم گۆزومون نوروسان بالالا .

چوخ اولما وورغونو شيرين ديللرين ،
 ناموسدان محكم اول ، كامالدان درين ،
 سن صاف گۆهريسن بيزيم ائللرين ،
 چشمه سويونداندا دورو سان ، بالالا .

انساني اوجالدان تميز آد اولار ،
 باشى نين تهمتى پيس اولاد اولار ،
 اؤزوم گۆرمسمده ، روحوم شاد اولار ،
 اگر سن قوجاليپ ، قاريسان ، بالالا .
 واختى كئچر بايرامعلي گۆرونجه ،
 سولاردان شفاف اول ، يارپاقدان اينجه ،
 جماليندا قصور يوخدو ، منيمجه ،
 طالعين گتيريب ياريسان ، بالالا .

اوغول

يئنه تزه لندی عؤمور کيتاييم ،

بیر يئنی آچیلان وراقدی اوغول .

هنردی ، غیرتدی ، آددی ، شهرتدی ،

طالعین وئردییی نووراقدی اوغول .

حياتين يوللاری انیش - يوخوشدو ،

کیمییه باهاردی ، کیمییه قیشدی ،

قیز یاد اوچاغینا اوچارقى قوشدو ،

آتانین یوردوندا چیراقدی اوغول .

ازلدن باغلیيام بیر تمیز آدا ،

وورغونام مردلییه ، حددن زیادا ،

من اولدوم ، اولمادیم قوجا دونیادا ،

آدیمدان گتیرن سوراقدی اوغول .

بیرجه داغلانماسین سینه اوغولسوز

قانادسیز قوش اولار آنا اوغولسوز ،

ایگید ده اییلمر یئنه اوغولسوز ،

قولدا بازو بنددی ، یراقدی اوغول .

من چوخ بسلنمدیم اللر ایچینده ،

وعده سیز قوجالديم اییلمر ایچینده ،

اوجا توت آدیمی ائللر ایچینده ،

خسته بايرامعلي قوناقدی ، اوغول .

گنجلییم

آغاران ساچيما گولمسین ائللر ،

آلورلو قلییمده قالیر گنجلییم .

بعضاً خیالیمین دالغالاریندا ،

آخیب جان ائویمه دولور گنجلییم .

یورولماز یولچویدو صنعان داغیندا ،

عنوانی عشقیمی ایلکین چاغیندا ،

نچه بهره لی وار ائللر باغیندا ،

دئمه بین : - سارالیب - سولور گنجلییم .

ائله کی ، چکیرم بیر مثال کیمی ،

اوزانیر آرخامدا قالان یول کیمی ،

گؤزللرین اوره بینده خال کیمی ،

معصوم باخیشلارلا گولور گنجلییم .

۱۸۹۶

توکنمز صحبتدی آرزولاريمدا ،
 قالير خاطيره سي نازلی ياريمدا ،
 گاه دؤنور کؤلگه يه بخت گولزاريمدا ،
 گاه شیرين ناغيلا دؤنور گنجليسيم .

خسته بايرامعلي غم يئمه سردن ،

عؤمور صحنه سينده ائنديکجه هرده ن ،

باخاندا اوغلوما ، دئييرم هرده ن ،

هله قاباقدادی ، گلير گنجليسيم .